

Реч
на
Фюрера и Райхсканцлера
Адолф Хитлер
произнесена
пред Германския Райхстаг
на 20 февруари 1938

СОФИЯ

Печатница на Военно-издателския фонд

1938

Текстът е цифровизиран от *Propagandaleiter*

Господа народни представители,

Аз зная, че вие, а заедно с вас и германският народ, очаквахте свикването на Райхстага по случай 5 годишнината от деня на поемането властта от нас. Като представители на германския народ вие дойдохте да отпразнувате с мен възпоменателното за нас, националсоциалистите, начало на една нова историческа епоха на нашия народ.

Две са причините за днешното свикване на Райхстага:

1) аз сметнах за нужно да предприема някои промени след 30 януари;

2) намерих за необходимо да почакам до създаването на едно налагащо се разяснение по някои въпроси от областта на нашите отношения с чужбина.

А вие всички очаквате с право, щото на един такъв ден да се хвърли поглед не само върху изминатия до днес път, а и върху бъдещето.

Ето защо, с днешната си реч пред вас, искам да направя такова едно изложение.

Когато на 30 януари 1933 год. по обед тогавашният президент на Германия, генерал-фелдмаршал фон Хинденбург, ми възложи ръководството на управлението, настъпи един обрат в съдбата на германския народ.

На нашите противници този обрат се видя като една промяна, подобна на всички други промени, при които биваше назначен нов Райхсканцлер, който пък от своя страна трябваше само след няколко седмици или месеци да отстъпи мястото си на своя нетърпелив заместник!

А това, което ние – националсоциалистите преживяхме тогава като един исторически час от съдбоносно значение, се стори на другите като едно обикновено заменяне на управлението, следователно, като едно временно явление.

Кой вникна правилно, Господа народни представители, в същността на този исторически час?

Оттогава изминаха пет години. Дават ли ни право преживените през това време събития да съдим за епохалното значение на тогавашния час или представляват ли те едно просто потвърждение на онези схващания на нашите противници, които тогава смятаха да виждат пред себе си безконечната верига на дотогавашните германски представителства, увеличена с още едно?

Нашите тогавашни противници не биха могли да оспорват, че денят, в който аз, в качеството ми на шеф на най-голямата германска опозиционна партия, дойдох като Фюрер и Канцлер на германската нация, беше един ден на прелом в историята на нашия народ тогава, днес и завинаги.

Всички са съгласни с това, че денят 30 януари 1933 год. означаваше края на една епоха и началото на друга. Този факт е толкова ясен и неоспорим, че днес вече се говори и пише за една историческа епоха на германския народ преди поемането на властта от нас и за една такава след това събитие.

Нямам намерение, господа народни представители, да ви описвам днес картината на хаотическото положение преди поемането на властта. Тя е още ясна в паметта на възрастните ни съграждани, а подрастващата ни младеж, даже и при едно картинно описание, едва би разбрала състоянието на тогавашна Германия. Ще се спра, обаче, само върху някои отделни явления на изминатата трагична епоха от историята на нашия народ.

След пропадането на старото германско царство, а особено на Прусия, в началото на миналото столетие е излязла една забележителна и важна книга, озаглавена: „Германия в своето най-низко падение“, от перото на нюрнбергския книжовник Палм.

Тази книжка направила по онова време толкова потресаващо впечатление из германските земи, че самият Наполеон решил, авторът или поне издателят да бъде разстрелян. След края на тогавашните войни, както книгата, така и авторът и, бяха напълно забравени. На сцената се появи едно ново германско царство. Победоносно се развяваха знамената из многобройните полета на чест и слава! Като един далечен спомен бледнееше голямата освободителна война спрямо блестящите дела на едно тъй велико настояще.

А след една грандиозна и героична борба настъпи онова недоловимо падение, което изведнъж направи издадената преди повече от сто години книжка: „Германия в своето най-низко падение“, написана в най-тежки дни, които е преживяло отечеството, напълно разбираема. След месец ноември 1918 год. ние всички преживяхме потресаващото съдържание на това откровение.

Цели петнадесет години нашият народ изпитваше онова тягостно чувство на угнетение като последица от най-страшната катастрофа в нашата история. Не като падение на нашата войска, нито на нашето стопанство, а на нашето поведение, на нашата чест и гордост, следователно – на нашата свобода.

Цели петнадесет години нашият народ беше един безволен и безпомощен обект в ръцете на едно интернационално насилие, което докато проповядваше

хуманизъм в името на демократически идеали, сипеше върху нашия народ немилостивата тирания на своя суров егоизъм.

Тъкмо през това време на унижение се започна с изследването на неговите причини. При съпоставяне на хиляди събития от миналото и настоящето, започна да се образува постепенно едно определено становище.

Това, което през охолните мирновременни години щеше, навярно, да бъде осмивано или поне неразбрано, се наложи по силата на обстоятелствата, по време на падение и лишения, като едно естествено презрение и схващане на голям брой добри германци. Започна се едно основно проучване на предпоставките на нашето историческо съществуване, на законите и фактите по нашето възникване и нашето развитие, на причините за нашето издигане и на нашето падение, а така също – и на предпоставките за едно ново германско възраждане.

Настъпи едно разделяне всред нашия народ в духовно отношение. Политическата катастрофа, както става обикновено, беше последвана от стопанска катастрофа. Понеже стопански мислещите граждани виждаха в последната катастрофа причината за нашето нещастие, те се отдалечаваха все повече от онези борци-ратници, които чувстваха, извън стопанската, по-тежката политическа и морална криза. И единствено от техните редици можеше да се очаква спасението на Германия. Срещу едностранчивото схващане, че спасението на страната можело да се постигне само чрез стопански мероприятия, те поставиха своето схващане, че възстановяването на държава и стопанство може да дойде само посредством вътрешното и външно възраждане на народа.

Може би за първи път в историята на Германия предвидливите германци не спират вече погледа си върху държавата, нито върху стопанството като най-важни явления и функции на човешкото съществуване, а върху същността и живота на онези трайни и вечни елементи, представляващи основния стълб на държавата и стопанството.

Над политическите и стопански идеали от миналото се издигна така един нов идеал от решаващо значение: народностният.

За пръв път се даде възможност за едно истинско и самостоятелно проверяване на действителните причини на нашето пропадане, както и на същинското положение на народа ни.

Всички онези условности, които пречеха за проникване на истинските национални нужди, загубиха своето влияние и значение. Както династическите,

религиозните, партийно-политическите, така и държавно-формалистичните представи изгубиха значение пред прозрението за същността на онази кръвна връзка, която съставя основата на всяка жизнена проява на народа.

Каквито и да бяха отделните външни причини на народната катастрофа, неоспоримата негодност на върховното управление, особено в часове на най-голяма нужда от силна ръка, очевидната слабост на вътрешната организация на държавата, бездушното бюрократизиране на нашия административен апарат, постоянните нервни разстройства на някои държавни мъже, или пък безумното заслепяване на широки народни маси – всичко това даде място на едно по-дълбоко проумяване, че тези слабости имаха характер само на външни признаци. Това обстоятелство се засилва още и с потресаващата истина, че:

- 1) германският народ като такъв не беше още доузрял и че
- 2) също и неговата държава беше останала незавършена.

Докато Бисмарк се мъчеше да формира едно царство от германските племена и провинции, същият народ се разпадна в отделни класи.

Докато се издигне теоретически една държавна власт над германските племена, самата тази власт се превърна в палач на групи, представляващи местни класови или религиозни интереси.

Това вътрешно падение беше толкова пагубно, че по време на най-голямото застрашаване на държавата се проповядваше открито, че за нацията и държавата поражението било едва ли не по-голямо щастие, отколкото една победа, което се дължеше на такива схващания, при които преобладаваха партикулярни, класови и религиозни интереси. Една остаряла, обаче, външно изкуствено поддържана среда в управлението, която при това беше отчуждена в кръвно и народностно отношение, не намери нито сила, нито решителност да се противопостави срещу една такава измяна. Ето защо, на едно такова управление не можеше повече да се удаде да отстрани последиците на тези свои собствени слабости.

Затова, намирам за необходимо да припомня на германския народ днес следната истина: когато аз поех управлението на 30 януари 1933 год., аз не бях първият, който беше извикан да спаси германския народ, а най-късно повиканият. А това ще рече: след мен не можеше да дойде никой друг, освен да настъпи катастрофа. Преди мен всички си бяха опитали силите, всички онези, които от десетилетия си приписваха качеството на ръководители и спасители на германския народ. И то не веднъж, а по два по три и повече пъти тези партийни водачи ставаха министри и се биеха в гърдите като призвани да

спасят страната от едно положение, в което те сами я бяха вкарали. Това ставаше благодарение на слабата памет на народа. Така се изреждаха едни след други ръководителите на социалдемократическата партия и на центрума. Либерални и демократически политици им помагаша, както и съсловните партии, а също и представителите на така наречените „десни“ кръгове вземаха участие в тези парламентарни режими. До деня, когато генерал фон Шлайхер напусна управлението, всички така наречени „призвани“ представители на нашите леви и десни партии се бореха теоретически срещу общото народно зло, ала те го засилваха, в същност, още повече със своите действия.

Според правилата на така често препоръчваната парламентарна демокрация, националсоциалистическата партия трябваше още през 1930 година да вземе участие в управлението. Като се има предвид вътрешната демагогия на тези демократически партии става ясно обстоятелството, че на нашето движение се пречеше да упражни това си право и да избави германската нация; пречеше му се до последния час.

Когато най-сетне ми се възложи управлението на Райха, това стана в един момент, когато беше направен и последният несполучлив опит за спасяване на страната по друг път и когато нашата партия беше останала единствен фактор и изход за такава една задача.

Това дълго протакане криеше в себе си, впрочем, една едва по-късно разбрана полза, както за нашето движение, така и за Германия. В течение на една петнадесетгодишна борба до поемането на властта, сред непрестанно преследване и насилие от страна на нашите противници, се засилваше не само вътрешната морална сила на партията, но същевременно и нейната външна съпротивителна способност.

По този начин успяхме, в разстояние на петнадесет години да създадем от една шепа хора в началото една такава политическа организация, каквато Германия дотогава не бе виждала. По този начин едва ми беше възможно да се възползвам от един подбор при възлагане ръководните места на партията, какъвто само една толкова дълга борба можеше да даде.

А по този начин националсоциализма можа да поеме управлението, не само като една стегната организация, но и като един богат резервоар на способни личности. Фактът, че това изградено от мен дело не крие в себе си двояк замисъл, ме изпълваше през годините на борбата, както и днес още ме изпълва. Това, което остана непонятно на нашите противници е фактът, че през никоя друга епоха в историята на нашия народ не се е събирал един толкова внушителен брой способни и решителни личности за политическа дейност, както през времето на националсоциалистическата борба за управление.

Възражението на предишните партийни хора, че в нашето движение имало наистина маса народ, обаче липсвали истински големи хора, отговаря напълно на техния тесен кръгозор и липса на далновидност. Действително това движение намери народните маси, благодарение на това че те инстинктивно виждаха и познаваха ръководната годност на движението. Не е истинско доказателство за съществуването на една политическа величина, ако същата няма последователи, обаче то е по-скоро едно доказателство за обратното явление, а именно, че липсата на народни маси говори от своя страна и за липса на политическа величина. По-лесно е, без съмнение и изисква по-малко усилия за един политик да работи изолирано и да се смята вътрешно като един голям строител на исторически събития, отколкото да събира народните маси, с които единствено може да се изгради държавният и политически живот. Цели петнадесет години нашата партия събираше само хора, които организираше и формираше за подготовка на партията с цел за поемане на властта; по този начин партията успя да дойде на власт по легален ред, в рамките даже на самите демократически принципи.

Програмата на нашето движение означаваше една революция в повечето области на досегашните обществени, политически и стопански схващания. Поемането на властта от нашето движение беше по само себе си една революция относно превъзможването на съществуващия тогава строй. Естествено, съществуваше опасност, щото тормозеното години наред движение да скъса наложените му вериги с такъв замах, че да превиши границата на едно разумно използване на така придобитата свобода. Ние сме изпълнени с чувство на гордост относно обстоятелството, че въодушевлението, с което нашето движение извърши революцията през 1933 година, беше всенародно.

Ние сме обзети също така от особено задоволство, констатирайки, че желязната дисциплина на нашата организация, предимно на националсоциалистическите щурмови отряди, никога не е била засегната в нейната цялост. Имало ли е друг случай някога, при който една държава да е била завладяна при такива обстоятелства, че да бъдат запазени напълно вътрешната сигурност и спокойствие?

Най-дълбокото преобразование в историята на нашия народ – едно събитие, чието значение започва да става по-ясно даже и на останалия свят – се извърши, без да се унищожават материални блага, нито да се причиняват такива кръвопролития, които бяха и продължават да бъдат обикновено явление в някои други страни при несравнено по-нищожни сътресения. Избягването на проливане кръв не трябва да се смята като липса на решителност и смелост сред националсоциалистическите водачи. Ни най-малко! Ние всички сме били войници, преживяли сме най-страшната война с нейните ужаси, като всеки миг смъртта стоеше пред нас и заплашваше да ни грабне.

Германската революция премина без кръв, тъй като всички бяхме решили да запазим нашия старо-германски характер и по време на самата революция. Ние искаме да постигнем с възможно най-малко жертви и страдания максимум резултати.

Ако днес аз хвърля общ поглед върху първите пет години на национал-социалистическата революция, то мога да установя, че броят на убитите измежду нашите противници не възлиза нито даже на половината от убитите национал-социалисти. Мога да установя, че тези жертви се дължат на все нови нападения от страна на нашите противници.

Ние все пак сметнахме за нужно да вземем предохранителни мерки срещу онези, които мислеха, че могат да саботират националсоциалистическата революция било от престъпни инстинкти, било от някакви стопански или политически интереси.

Въпреки тази, действително, безподобна дисциплина на национал-социалистическото движение през своя революционен период, една част от чуждестранния печат заля новия райх, както можахме да установим, просто с една вълна от лъжи и клевети. Особено през 1933 и 1934 год. имахме случай често да констатираме, че държавници, политици, както и журналисти от така наречените „демократически“ страни считаха за нужно да критикуват методите и мероприятията на националсоциалистическата революция. Това представляваше една смесица на арогантност и жалко невежество на хора, които имаха дързостта да дават преценка за събитията на един народ, събития, които можеха да служат като пример на тези демократически проповедници. Извършвано ли е някога в тези страни едно такова вътрешно преобразование при подобни обстоятелства? Излишно е да ви припомням, че френската революция си служеше в продължение на цели пет години с кървавата гилотина, т. е. толкова време, колкото трае вече нашето германско възобновително дело. Да ви припомня ли за онази болшевишка революция, която струваше милиони жертви, чиито кръвопийци заемат, обаче, високи постове в съвета на демократическите институции? Ами какво да кажем за варварските деяния на марксистите в Испания, чиито жертви се изчисляват според най-скромните преценки, произлизащи от демократическите страни, на най-малко половин милион хора? Ние знаем, че тези кръвопролития не са стреснали ни най-малко сърцата на световните демократически миролюбци. Но ние разбираме това, защото зад техната лицемерна маска се крие най-често желание за брутално насилие. Аз не споменавам тези факти с намерение да изправам схващанията на известни юдео-интернационални клеветници, а за да подчертая пред германския народ безподобната умереност на национал-социалистическата революция, както и тартюфщината, с която се гледаше и пишеше по адрес на националсоциалистическата революция преди, а още и

сега. Но най-доброто доказателство за неверността на всички тези твърдения се крие в самия наш успех. Защото, ако ние си служехме през изтеклите 5 години със същите методи, които прилагаша усърдните космополитически демократи от съветско-руски или испанско-европейски произход, ние не бихме успели да превърнем Германия от една потънала в най-дълбок материален упадък страна в една държава, в която цари ред и която крачи към едно бързо общо процъфтяване. Именно, по тази причина, защото не можеше да бъде другоаче освен така, ние си присвоихме правото да защитим нашето дело от всякакви домогвания и пречки на престъпни или луди елементи!

И като давам днес пред вас, Господа народни представители, а също и пред целия германски народ отчет върху извършените досега дела, чувствам нужда да подчертая някои от онези огромни резултати, които вече от само себе си дават пълно оправдание за методите на нашите действия, а с това и за сигурността и запазването на тези резултати. Както вече споменах, стопанското положение на Германия, наред с общото ѝ състояние, беше достигнало през 1932 г. един такъв упадък, че за мнозина – даже и за специалисти по материята – изглеждаше, че изобщо няма изгледи за подобрене на положението.

Когато покойният президент на Райха ми възложи на 30 януари канцлерския пост, положението на Германия в стопанско отношение изглеждаше почти безнадежно. Най-добрите сили, които правиха опит да подобрят положението на страната, претърпяха неуспех. Всички дотогавашни икономически методи се указаха в случая неефикасни; Един печален фатализъм беше обзел нашия народ. Все повече и повече, изглеждаше, да си пробиват път онези, които проповядваха, че най-напред трябвало всичко да бъде разрушено, преди да се пристъпи към едно възстановяване. Това беше едно съдбоносно схващане, тъй като спасението на нацията не беше възможно, освен при осъществяване на желанието в отделния гражданин за едно по-добро и по-достойно съществуване. И всеки упадък унищожаваше и последните основи на един приличен стандарт на живота, следователно – и желанието, стремлението към оздравяване на положението, изхождайки от една още съществуваща материална база. Присъщият на болшевизма примитивен култ убива неминуемо скритите в човека сили и стремежи за напредък, а същевременно – и предпоставките за едно увеличение производителността на труда.

Срещу тези опасни проповедници на хаоса се намираха онези буржоазни егоисти, за които стопанското възстановяване на нацията не представляваше нищо друго, освен осигуряване на една лесна печалба без оглед на интересите на общността. Както при всички епохи на упадък, безочливи спекуланти търсеха да използват народната мизерия за придобиване на лични изгоди и за трупане на богатства.

Народът нямаше ясна представа за възможностите за възстановяване, а едно безразлично чувство спрямо неговия упадък, считан едва ли не като едно фатално и неизбежно явление. Затова той беше склонен да вярва на тези, които смятаха това състояние като резултат на едно безвъзвратно стечение на обстоятелствата, както и на онези, които проповедваха разни наглед прости и без труд приложими средства за извеждане страната от непоносимото и положение. А времето напредваше и налагаше бързи мерки, още повече, че не само доходът на отделния гражданин, но преди всичко финансите на държавата и на частните стопанства се намираха пред пълен фалит. В този момент аз поех управлението на държавата и отговорността като канцлер!

При наличността на едно така катастрофално положение, се налагаше:

- 1) да се започне с приложението на пълни мерки, а не на полумерки и
- 2) да се действа незабавно.

Нямаше време за губене, нито пък можеше да се очаква, че с прилагането и по-нататък на заварените полумерки би могъл да бъде постигнат един друг резултат, отколкото този, който те са дали дотогава. Ако имаше нещо, на което нацията можеше да разчита, за да бъде спасена, това беше куражът към действие, а не кураж на празни думи и критики.

Когато в една страна стотици хиляди селяни са изложени пред загубване на своите стопанства и земи, когато стотици хиляди промишлени работници остават без хляб, когато десетки хиляди предприятия биват принудени да преустановят работата и да уволнят чиновниците и работниците си, когато една армия от 6 милиона и повече безработни – при това постоянно разширяваща се – тежи все по-силно и по-силно върху бюджетите на държавата, на провинциите и на общините, не можейки да задоволява и най-необходимите си нужди въпреки отпусканите помощи, когато се появява на хоризонта една интелектуална маса, чието образование се превръща в проклетие, вместо в благословия, когато стари индустриални центрове запустяват и големи области, поради липса на пласмент за производството им, също така запустяват, когато в други области пък децата даже и на 3 до 4-годишна възраст все още нямат зъби, вследствие ужасна мизерия и недохранване, когато именно не може да им се даде хляб и млеко, когато думите на един коравосърдечен неприятел, че в Германия се намирали излишни 20 милиона души, започват постепенно да се потвърждават от самата страшна действителност, тогава такъв един народ не се нуждае от мнението на журналисти и на парламентарни дърдорковци, не се нуждае от анкетни комисии и международни проучвания, нито от смешни гласувания или от повърхностни изявления на така наречените „държавни мъже“ в Германия и чужбина! Не! Той надава повик към онова решително дело,

което му носи облекчение и спасение, независимо от умуванията на каквито и да било дърдорковци и дописници. Това, което го интересува, не са литературни дисертации и изложения на интернационални болшевишки кореспонденти, а единствено онази подкрепа, която го освобождава от най-дълбокото падение. Този, който се чувства длъжен да поеме управлението на един народ в такъв един час, не е отговорен спрямо законите на парламентарните обичаи или спрямо известни демократически схващания, а единствено спрямо възложената му мисия. И който създава пречки при изпълнението на тази мисия е един неприятел на народа, безразлично дали той прави тези пречки като болшевик, като демократ, като революционер, като терорист или като краен реакционер. Във време на подобен упадък, този, който броди из страната с библията в ръка и осъжда действията на другите, като той сам не върши нищо, не действа в името на Бога, а този, който придава на своята молитва най-висшата форма на приобщаване, на свързване човека с Бога: формата и същността на труда.

И ако днес аз давам този отчет пред германския народ, то мога да сторя това с открито чело пред онези хиляди и милиони хора, които, в градове и села, с пот на челото си изкарват своя всекидневен хляб. Защото през тези пет години и аз бях един работник със свои лични грижи, които обаче, бяха увеличени и с тези за съществуването и бъдещето на 68 милиона души.

Така, както другите с право не искат да бъдат преценявани в своите действия от неосведомени хора или безделници, така също и аз не позволявам по никакъв начин да ми се пречи в работата от страна на некадърници, безделници, зложелатели и некомпетентни хора. Аз имах право да се обърна срещу всекиго, който вместо да ни сътрудничи, си поставяше за задача да ни критикува и осъжда. Също и вярата не освобождава от задължението, щото човек да присъедини труда си към този на онези, които работят за спасението на един народ. Не бих могъл да докажа по-ясно правото си на защита моите и на всички ни дела срещу такива публични подстрекатели, както с изнасяне на досегашните ни постижения. Те са неоспорими, още повече, че като изходна база служеше в повечето случаи здравият човешки разсъдък, а по-рядко – примери от миналото. Гаранция за това беше непоколебимата ни воля да не капитулираме никога пред каквито и да било затруднения и пречки, а да ги преодоляваме с кураж и решителност. Позволете ми да подчертая сега още и това:

Ако Германия се намира днес в заздравено състояние в стопанско отношение, това се дължи на нейното управление и на нейния собствен труд. Това дело се извърши без чужда помощ. Извън отричания, пропити с омраза и претенции за по-добро познаване на работите, почти не можем да отбележим случаи, при които да е бил проявен положителен интерес за Германия, а още

по-малко такива случаи, които биха могли да се сметнат като някакво съдействие.

Но аз не съм очаквал нещо друго. За нас – националсоциалистите началата на нашите политически и стопански схващания не можеха да се крият в никакви надежди от чужбина, било от политически, стопански или финансов характер, но в нашите собствени сили и в рамките на нашето собствено разбиране.

Трябваше да се разбере истината, че стандартът на живота на народа не може да се определи иначе, освен от производството на общополезни блага, това означава, че всяка платена надница и заплата в Германия представлява една реална стойност, която отговаря на изпълнената съответна работа във форма на произведени блага. Крайно непопулярна доктрина за една епоха, която отразяваше повика: „По-големи надници и по-малко работа!“

Когато поех управлението на Германия, броят на безработните далеч превишаваше 6 милиона, а броят на засегнатите членове от семействата им надминаваше 15 ½ милиона души, така че въпросът за разрешение не се състоеше само в това, да се намерят и платят пари на тези 15 милиона германци за издръжката им, но преди всичко в произвеждането на блага, които да могат да се купят с тези пари. Ето защо, националсоциалистическата стопанска програма не е монетна, а е преди всичко една производствена програма. Колкото размерът на производството е по-голям, толкова по голяма ще бъде и частта, падаща се на отделната личност. И самите пари представляват само едно спомагателно средство при разпределението на богатата. Но същевременно, за осигуряване нужното място на нацията в света с цел за безпрепятствено прокаране на нейните жизненни задачи, яви се необходимо това допълнително производство, което, под формата на национално въоръжаване, се отразява благоприятно, макар и индиректно, върху населението. Следователно, стопанското възстановяване на Германия не може да се идентифицира с някакви измамни монетни манипулации, като например с едно произволно повишение на надници и цени, но напротив, с помощта на увеличеното производство се осигури на народа една постоянна покупателна способност, по който начин увеличението на националния доход намери едно естествено уравновесяване.

Позволете ми да направя едно кратко изложение върху настоящето положение на нашето стопанство и да отговоря с конкретни и прости данни на въпроса, дали и до каква степен националсоциализмът е разрешил задачите, които си беше поставил.

През 1932 год., т. е. преди поемането на властта, националният доход на Германия възлизаше на 45,2 милиарда райхсмарки. Още през 1933 год. той се покачи на 46,6 милиарда райхсмарки, за да достигне през 1937 год. кръгло 68 милиарда.

Докато националният доход растеше така, общият индекс за издръжката на живота оставаше почти напълно стабилен. Той се изчисляваше за 1932 год. на 120,6, а за 1937 год. на 125,1.

Това означава, че докато националният доход се увеличи с близо 50%, общият индекс за издръжката на живота отбеляза едно нарастване от едва 4 %.

Причините на този резултат се крият в увеличението на нашето производство.

Стойността на индустриалното производство възлизаше

през 1932 год. на 37,8 милиарда райхсмарки

през 1933 год. на 39,9 милиарда райхсмарки

обаче през 1937 г. то превишаваше вече 75 милиарда райхсмарки.

На това движение отговарят и оборотните цифри в разните браншове, като например в занаятчийския, със следния резултат:

през 1932 год. 9,5 милиарда райхсмарки

през 1933 год. 10,1 милиарда райхсмарки

през 1937 год. 22 милиарда райхсмарки

За сравнение ще изнеса още и оборотните цифри в търговията на дребно, които възлизаха

през 1933 г. на 21,8 милиарда райхсмарки

през 1937 г. на 31 милиарда райхсмарки

Но също и производството на земеделски продукти, въпреки наличността на извънредно интензивни обработваеми методи, показва значително увеличение, както следва:

през 1932 г. 8,7 милиарда райхсмарки

през 1937 г. над 12 милиарда райхсмарки

Че тук не се касае само за въпроса на нормиране цените, но за едно действително увеличение на производството, се доказва с факта, че

снабдяването на населението с местни произведения се покачи от 75% през 1932 год. на 81% през 1936 год., макар че нарасналият национален доход предизвика едно по-силно търсене на хранителни продукти.

Настъпилото увеличение на индустриалното производство от 37,8 на 75 милиарда райхсмарки може да се потвърди и с няколко по-конкретни данни. През 5-годишното вече националсоциалистическо ръководство на стопанството показват увеличение:

производството на хартия с	50 %
производството на масло за Дизелови мотори с	66 %
производството на каменни въглища	68 %
производството на горивно масло	80 %
производството на нафта (земно гориво)	90 %
производството на изкуствена коприна	100 %
производството на гориво за осветление	110 %
производството на стомана	167 %
производството на смазочно масло	190 %
производството на бензин и други двигателни вещества	470 %
производството на алуминий	570 %
производството на целулозна вълна	2 500 % и т.н.

Това огромно увеличение на националното производство създава от своя страна онези стойности, които поддържат покупателната сила, а така и стабилността на марката, при все че в същото време – съобразно с това увеличено производство – броят на безработните спадна от 6 и половина милиона души на около 470 000 души в началото на месец октомври 1937 година.

Броят на новонастанените в производствения апарат превишава това съотношение с още 2 милиона.

Тази усилена стопанска дейност намира своя отпечатък също и в данните на външната търговия. Без да вземаме участие на световни стопански конференции, без да притежаваме онези неизчерпаеми стопански възможности, каквито имат други велики сили, сполучихме да увеличим нашата външна търговия, както следва:

внос – от 4,2 милиарда райхсмарки през 1933 г.

на 5,5 милиарда райхсмарки през 1937 г.

износ – от 4,9 милиарда райхсмарки през 1933 г.

на 5,9 милиарда райхсмарки през 1937 г.

Това развитие отговаря напълно на доверието на германския народ към неговата стопанска политика, което се изразява в едно значително нарастване на спестовните влогове. Влоговете в народните спестовни каси са нараснали по следния начин:

от 11,4 милиарда райхсмарки през 1932 г.

на 12,1 милиарда райхсмарки през 1933 г.

на 14,6 милиарда райхсмарки през 1936 г.

и на 16,1 милиарда райхсмарки през 1937 г.

Един признак на това планомерно развитие на народното стопанство беше намалението на лихвения процент за краткосрочните кредити.

от 6,23% през 1932 г.

на 2,93% през 1937 г.

а за дългосрочните кредити

от 8,8% през 1932 г.

на 4,5% през 1937 г.

Държавните приходи са нараснали, както следва:

от 6,6 милиарда райхсмарки през 1932 г.

на 6,8 милиарда райхсмарки през 1933 г.

на 8,2 милиарда райхсмарки през 1934 г.

на 9,6 милиарда райхсмарки през 1935 г.

на 11,5 милиарда райхсмарки през 1936 г.

на 14 милиарда райхсмарки през 1937 г.

а за 1938 год. те ще превишат 17 милиарда райхсмарки.

Ще цитирам само няколко цифри от големия брой браншове, характеризиращи огромното увеличение на германското производство, а следователно и повдигането на стопанския живот.

Производството на каменни въглища възлизаше през:

1932 г. на 104,7 милиона тона

1933 г. на 109,7 милиона тона

1934 г. на 124,9 милиона тона

1935 г. на 143 милиона тона

1936 г. на 158 милиона тона

1937 г. на 184,5 милиона тона

Производството на кафяви каменни въглища показва една подобна картина, а именно, през:

1932 г. - 122,65 милиона тона

1933 г. - 126,79 милиона тона

1934 г. - 137,27 милиона тона

1935 г. - 147 милиона тона

1936 г. - 161,37 милиона тона

1937 г. - 184,7 милиона тона

Господа народни представители, германски народе!

Това годишно производство от около 80 милиона тона каменни въглища в повече и от 62 милиона тона кафяви въглища в повече представлява една друга стойност, отколкото увеличението на паричното обращение в прехвалените демократически страни с цели нови милиарди без каквото и да било създаване на други равноценности. Една не по-малко импонираща картина се крие в германското производство на стомана и на чугун, както и на желязо.

Производството на стомана в Германия възлезе през

1933 год. на 9,660 милиона тона

1934 год. на 13,555 милиона тона

1935 год. на 16,010 милиона тона

1936 год. на 18,614 милиона тона

1937 год. на 19,207 милиона тона

и ще достигне през 1938 год. кръгло 21 милиона тона.

За същото време производството на чугун се увеличи от 1,4 милиона на 3,7 милиона тона.

Това са резултатите на един производствен процес, чиито външен признак се изразява в запушилите наново десетки хиляди комини на онези фабрики и работилници, в които милионите германски работници намират наново работа и хляб.

След Съединените Щати днес Германия заема вече второ място по добиване на стомана в света.

Добиването на желязна руда в Германия възлизаше през:

1932 г. на 1,3 милиона тона

1933 г. на 2,6 милиона тона

1934 г. на 4,3 милиона тона

1935 г. на 6 милиона тона

1936 г. на 7,5 милиона тона

1937 г. на 9,6 милиона тона

До 1940 год. добиването на желязна руда ще нарасне на 20 милиона тона, благодарение на вече взетите мерки в това направление. Тук трябва да се прибави и осигуреното в рамките на четиригодишния план от нашия партийен колега Гьоринг допълнително производство на руда. Само от дружеството „Райхсверке Херман Гьоринг“ ще може да се очаква едно значително допълнително производство, което през 1940 година ще достигне най-малко 21 милиона тона. Така, добиването на желязна руда в Германия ще достигне през 1940 г. общо 41 до 45 милиона тона срещу 1,3 милиона тона през 1932 год.

Тези цифри показват на германския народ, че неговите лишения бяха премахнати не чрез празни приказки, а чрез небивали, чрез решителни мерки.

Редица други клонове на нашето родно производство показват един подобен възход.

Така, добиването на бауксит нарасна от 1 360 тона през 1932 год. на 73 280 тона през 1937 год.

Добиването на магнезит достигна 21 000 тона, а по-рано не се добиваше такъв.

Добиването на:

ръчен шпат се увеличи от 36 000 на 127 000 тона

бариев шпат от 110 000 на 423 000 тона

графит от 21 000 на 24 000 тона

асфалтова вар от 33 000 на 109 000 тона

арсенова руда от 2 800 на 26 400 тона

сярна руда от 165 000 на 420 000 тона

никелова руда от нищо на 87 000 тона

оловна и цинкова руда от 1,18 на 2,4 милиона тона

Производството на сурова калиева сол се увеличи от 6,415 милиона тона през 1932 год. на 14,460 милиона тона.

Добиването на суров петрол (нафта) се увеличи от 238 600 тона през 1933 год. на 453 000 тона през 1937 год.

Производството на леки горивни материали, като бензин и др., нарасна от 386 000 тона през 1933 год. на 1 480 000 тона през 1937 год. и ще достигне тази година 1 700 000 тона, при все че големите заводи на Четиригодишния план още не са включени при това изчисление.

Производството на горивно масло за дизелови мотори се увеличи от 60 000 на 120 000 тона,

това на смазочно масло – от 45 000 на 140 000 тона

това на горивно масло – от 167 000 на 320 000 тона

това на масло за осветление – от 19 000 на 40 000 тона.

Производството на вълна нарасна от 4 700 на 7 500 тона през 1937 год., на лена – от 3 100 на 24 000 тона,

на конопа – от 210 на 6 000 тона,

на целулозната вълна – от 4 000 на повече от 100 000 тона,

на изкуствената коприна – от 28 000 на повече от 75 000 тона.

Бих могъл да прибавя още голям брой други такива примери. Всички те са едно документално доказателство за такъв един труд, какъвто нашият народ до сега не бе извършвал.

Към тези успехи ще се присъедини след няколко години и допълнителният гигантски резултат на Четиригодишния план. Какво означават, при наличността на такива успехи, единствени в света, глупавите размишления на ограничени критици, както във вътрешността на страната, така и в чужбина, или плитките статии на недобросъвестни дописници и парламентарни некадърници? Не е ли, най-накрая, една ирония на световната история, като гледаме, как в такива страни, които преживяват само кризи, мислят, че трябва да ни критикуват и да ни дават мъдри съвети?

Без съвети, а преди всичко, без помощ от другаде, ние опитахме да се справим с едно положение на безпорядък, какъвто се намира още в някои други държави и с които те още не могат да се справят.

Искам да изнеса пред германския народ и резултатите, постигнати в други клонове на нашето дело.

Относително производството на автомобили, мотоциклети и др., такива са пуснати в движение, както следва:

1932 год. - 56 400 мотоциклета

1937 год. – 234 000 мотоциклета

1932 год. - 41 100 автомобили

1937 год. – 216 000 автомобили

1932 год. – 7 000 камиона

1937 год. – 59 600 камиона

Преди 5 и половина години Германия имаше един и половина милиона, а днес има около 3 милиона автомобили, мотоциклети и камиони.

След няколко години, „народната кола“ ще измени тези цифри чувствително.

Докато през 1937 год. можеха да бъдат пуснати в движение 5 пъти повече моторни коли, отколкото през 1932 год., през същата година износът на автомобили беше 8 пъти по-голям, отколкото през 1932 година.

Наред с това засилване на автомобилното движение имаме и едно общо засилване на транспорта.

Така, по вътрешните речни пътища са били превозени през

1932 год. 73,5 милиона тона, а през

1937 год. 130 милиона тона стоки.

Новите големи строежи на канали и регулирането на реки ще разширят още повече и без това широката мрежа на водни пътища в Германия. По този начин транспортното дело ще получи нов тласък.

Морският търговски флот на Германия е превозил през

1932 год. 36 милиона тона, а през

1937 год. 61 милиона тона стоки.

Не се виждат вече „корабните гробища“, които се срещаха в 1932 год. по Елба, по Везер или по морските брегове на Германия.

Новите строежи в германските корабни докове отговарят напълно на това развитие. През 1932 год. в германските корабни докове се изпълняваха поръчки, възлизащи само на 22 000 тона и то изключително германски поръчки. Чуждестранни такива почти не се получаваха. Ето каква картина имаме в 1937 год.:

В строеж се намират 370 000 тона германски и 350 000 тона чуждестранни поръчки. Получени са поръчки за около още 400 000 тона, които обаче, не можаха да бъдат поставени в изпълнение. Поръчаният тонаж възлиза, следователно, на общо 1 120 000 тона.

Новите строежи на военни кораби не влизат в тези данни.

През 1937 год. германските железници са поставили на разположение за превоз на стоки 47 % повече вагони, отколкото през 1932 г., средно на работен ден. Също така се констатира и едно съответно нарастване на приходите от превоза на стоки. Те показват едно увеличение от 70% в сравнение с 1932 год., а количеството на превозни стоки – едно такова от 78%.

Автомобилният парк (на товарни коли), числящ се към германските железници, броеше през 1932 г. 217 коли, а през 1937 год. 3 317 коли. Броят на обслужващите линии се е увеличил от 53 на 1 131, а дължината на същите – от 1 321 на 46 715 км. Превозът на пътници по бързите автобусни линии се е увеличил със същия темп.

Общият брой на превозени пътници с автобусите на германските железници е нараснал от 460 000 през 1932 год. на 2 и половина милиона души.

Развитието на германските железници се илюстрира и с изминатия брой на „товарни километри“, от 178 на 274 милиарда, т. е. с едно увеличение от 54 %. Един подобен прогрес се забелязва във всички други области във ведомството на германските железници. Така, общият сбор на приходите от железниците възлизаше през 1932 год. на 2 милиарда и 234 милиона, а през 1937 год. – на 4 милиарда и 480 милиона райхсмарки.

Увеличението в оборота на германската пощенска служба е също така едно очевидно доказателство за общото повдигане на стопанския живот в страната.

Броят на писмата е нараснал от 5,6 милиарда през 1932 г. на 6,4 милиарда през 1937 год.

Броят на колетите – от 227 милиона на 296 мил.

Броят на пощенските чекови сметки – от 1 021 819 на 1 119 372. Общата сума на авоарите по тях, средно годишно, – от 461 милиона на 729 милиона райхсмарки. Броят на операциите по пощенските чекови сметки се е увеличил от 703 на 904 милиона. Движението по пощенските чекови сметки се е повишило от 103 на 161 милиарда. Броят на телефонните постове е нараснал от 2 960 000 на 3 578 000. Броят на пратките по въздушната поща – от 135 000 на 3 600 000 кг.

Общият сбор на постъпленията – от 1,658 милиона на 1,940 милиона.

По автобусните пощенски линии са превозени през 1933 год. 60 милиона, а през 1937 год. над 80 милиона души.

Дължината на въздушните пощенски линии се е покачила от 31 000 на 62 000 км. Общо изминатото разстояние по тези линии – от 9 милиона на 18 милиона км. годишно. Броят на пътниците по въздуха – от 100 000 на 326 000. Броят на летищата е увеличен с повече от 100 от 1933 год. насам, към които следва да се прибавят още 62 станции за пътнически и индустриални цели.

От 1933 год. насам, съюзът на германското спортно въздухоплаване обхваща 600 000 членове; националсоциалистическият корпус на пилотите брои през 1937 год. 3 милиона членове, от които 50 000 са активни, 6 училища за пилоти и за моторни апарати и 22 училища за безмоторно летене, 400 моторни апарати и 4 600 безмоторни апарати.

Усилено е развитието на строежа на пътищата в Германия. За поддържане и строеж на пътищата в Германия, включително на автомобилните шосета, са изразходвани през

1932 год. 440 милиона райхсмарки

1933 год. 708 милиона райхсмарки

1935 год. 1,325 милиона райхсмарки

1937 год. 1,450 милиона райхсмарки

За строеж бяха предадени 2 300 км. Мрежата на автомобилните пътища в Германия е най-голям по рода си строеж в света и превишава вече с 240-те милиона куб. метра изкопана пръст строежа на Панамския канал.

От 1934 до 1937 год. 10 000 км. държавни шосета са били разширени до 6 м. с насип за движение и до 8 и до 10 м. с външен насип. 7 500 км. бяха покрити с тежка или средна настилка. Броят на новопостроените и поправени мостове възлиза на 344. Стоотици кръстосвания с линии бяха премахнати и построени нови съединителни пътища.

В същото време 6 000 км. първостепенни и второстепенни пътища бяха разширени. 5 000 км. бяха покрити с тежка или средна настилка. 600 моста бяха построени или поправени. Също и по тези пътища бяха премахнати много пресечки с линии и построени нови пътища, обикалящи населените места.

Бяха построени следните големи мостове:

6 моста на река Рейн

4 моста на река Елба,

2 моста на река Одер,

3 моста на река Дунав,

1 моста на река Везер,

1 моста на река Прегел.

Освен това, строежът на автомобилните пътища наложи построяването на други 3 400 мостове.

На тези огромни постижения в тази и други области отговарят и постиженията в областта на строежа на жилища. Така през 1937 год. бяха построени 340 000 жилища, т. е. двойно повече, отколкото през 1932 год.

От поемането на властта до днес са построени и предадени на жилищния пазар над 1 400 000 жилища.

Позволете ми да допълня тези данни с още някои резултати от дейността на нашите големи организации и дружества за социална помощ.

Броят на членовете на Трудовия фронт достигна през 1937 г. 17 973 000 души, а заедно с корпоративните членове той надхвърля вече 20 милиона. Тук не са броени членовете на държавната културна камара, нито пък тези на държавната служба по прехраната.

Ето постиженията на службата за социална помощ в полза на трудещото се население:

Само няколко с думи можем да опишем тарифните условия, при които бяха поставени работниците преди поемането на властта, а именно: 13 000 тарифни договора, нескончаеми преговори между заинтересуваните групи, тарифно схематизиране, нивелиране на условията за труда, заплати под тарифите, изпитание и борби, като стачки и локаути и недоволство навред.

След 5-годишна възстановителна работа на националсоциализма:

7 000 тарифни колективни договори, ясни юридически условия, никакво тарифно схематизиране, обаче установяване на минимални условия, определяне на надниците съобразно с индивидуалната производителност на труда, премахване на класовите борби чрез стачки локаути, забрана да се плащат по-низки от тарифите надници, ефикасна защита на всички права от социално естество, социално равновесие посредством германския трудов фронт, социален мир по всички линии!

Как стоеше въпросът за отпуска преди поемането на властта?

Отпуск се даваше обикновено за сметка на работника, който нямаше редовно право за такъв; освен това, той трябваше да чака дълго време, докато поучи първия си отпуск и то обикновено недостатъчен, най-много до 5 дни.

След 5-годишна националсоциалистическа възстановителна работа:

всеки гражданин, който работи, има право на платен отпуск. Вместо да се определя максимална граница на отпуска, определя се минимална такава, съобразно с времето, прекарано в предприятието, с възрастта, с датата, от която е започнало упражняването на професията и с естеството на работата. Срокът до получаване на първия отпуск е кратък, обикновено 6 месеца. Отпускът на по-

младите е продължен до 18 дни. Също и сезонните работници имат право на отпуск. Урежданите от „Сила чрез радост“ обиколки при намалени цени гарантират една добра почивка.

Преди поемането на властта се вършеше следната политика с надниците: надницата представляваше една цена, заплащана за стоката „труд“, като се определяше схематично само горната граница на надницата. Нивото на надниците беше в зависимост от безработицата. Плащаше се обикновено под тарифите. Упражняваше се натиск за намаляване на плащаните на парче надници. Липса на усърдие към по-висока производителност на труда. Липса на стабилитет в приходите. Загубване на надници, вследствие на празници.

След 5-годишна националсоциалистическа възстановителна работа:

Правото да се получи работа е осигурено; също така е осигурен и един минимален доход. Надниците се повишават с увеличение на производството. Размерът на надницата е в зависимост от производителността на труда. Стабилитет на дохода. Справедливо възнаграждаваме на труда на парче. Мерки за облекчение на материалните тежести на семейството. Заплащане на празничните дни.

Относно грижите за запазване на народното здраве може да се подчертае следното:

Съзнавайки, че запазването на здравето на трудещия се е от най-голямо значение за народ и държава, Германският трудов фронт обръща особено внимание на този въпрос, което се вижда от следните данни:

През 1937 год. са извършени от Трудовия фронт 17 000 посещения и проучвания на условията в различни предприятия. Извършват се редовни медицински прегледи и се настаняват болни за лекуване. Тази служба е обхванала 620 000 работници и чиновници от различни предприятия през 1937 год. Направени са 36 000 инспекции на фабрики. Подобренията от социално естество, извършени от предприятията след 1933 год., се оценяват на около 600 милиона райхсмарки. Всичко това се разпиляваше по-рано по стачки и локаути.

Извършени са следните подобрения, ремонти и нови работи:

23 000 помещения за работа,

6 000 фабрични дворове,

17 000 помещения за хранене и почивка,

13 000 помещения за душеве и обличане (гар.),
800 салони за събрания и забави,
1 200 спортни игрища.

Освен това, извършени са подобрения в жилищните помещения за екипажа на 3 600 парахода. Над 5 000 села са обхванати вече от предприетите мероприятия за разхубавяване на селата.

Дейността на организациите за засилване на народната просвета даде възможност на германския работник да вземе участие в около 62 000 забави, сказки, серии от сказки, популярни беседи в села и градове с научна цел, демонстрации в предприятията, колективни посещения на музеи, изложби и др., излети с научна цел и др.

Над 10 милиона души са се възползвали от тези организации през 1936 год. Около 22 милиона и 100 хиляди души са присъствали на 48 000 театрални представления. Над 18 милиона и 600 хиляди души са гледали 47 000 кино-представления. 11 000 концерти са привлекли 5,6 милиона посетители. Около 1 300 фабрични изложби са били посетени от 3,3 милиона души. Над 50 милиона души са присъствали на 121 000 други културни забави.

Също и около 600 работнически лагера (по строежа на автомобилните пътища, на алпийски шосета, на военни мероприятия и пр.) с близо до 180 000 работници са могли да вземат участие в такива културни забави и представления. Повече от 300 специални забави и представления са били дадени пред 190 000 офицери, войници и трудоваци, през свободното им време, 74 000 души са взели участие в пътешествия по суша и по море. Над 30 забави бяха взаимнообразно организирани сред войската и трудовата повинност, на които са присъствали повече от 225 000 души. 480 концерта са били уредени от оркестрите на войскови части и на трудовата повинност, на които са присъствали около 500 000 граждани. Общо над 2 милиона души са имали възможности да използват целесъобразно свободните си часове.

В областта на спортните упражнения 21 милиона души са взели участие от 1934 год. насам в около 1 милион такива упражнения. На морските курорти около 350 000 души са участвали в различни спортни курсове. Спортното ръководство и изпълнение е възложено на повече от 4 500 обучени хора. Полагани ли са някога по-големи грижи за работника?

Пътуванията, екскурзиите, организирането на отпуската отбелязват едно небивало развитие. Морските екскурзии се простираха чак до Норвегия,

Мадейра, Азорските острови и Италия. Следните цифри дават една картина на това развитие:

От 1934 год. насам са били предприети всичко 384 морски пътешествия, в които са взели участие 490 000 души; над 60 000 обиколки по сухо с кръгло 19 милиона участващи; 113 000 обикновени екскурзии са били направени от около 3 милиона души. Германският трудов фронт разполага с 9 големи океански парахода, 4 от които му и принадлежат. Направените досега разходи за флотилията на „Сила чрез радост“ възлизат на повече от 21 милиона райхсмарки. Общо, направените от 1934 год. насам разходи за „Сила чрез радост“ – без вложените в постройки и в поръчки на параходи суми – възлизат кръгло на 77 милиона райхсмарки. От основаването на „Сила чрез радост“, т. е. от 1934 г. до днес в мероприятията на тази организация са взели участие не по-малко от 155 милиона души.

Друга нова националсоциалистическа институция се крие в трудовата служба. Доброволческата трудова служба наброяваше през 1933 г. около една дузина по-големи и стотина малки трудови дружества. В разстояние на една година и половина трудовата служба може да бъде преустановена в новите си форми. Тя обхваща понастоящем 2 групи от по 200 000 души, които служат по 6 месеца. Девическата трудова служба наброява понастоящем 25 000 млади момчета. От 1933 год. насам 1 850 000 германски младежи и 120 000 девизи са минали през училището на трудовата служба.

Забележителна е също така и картината, която ни дава младежта с нейната организация. Преди поемането на властта, младежта беше раздробена в безброй дружества и съюзи. Днес в цяла Германия съществува една единствена младежка организация, а именно, тази на „Хитлеровата младеж“ и „Съюза на младите германски момчета“. В тях участваха през 1937 г. над 7 милиона членове:

59 областни ръководители,

1 365 групови ръководители и ръководителки,

9 000 ръководители и ръководителки на подгрупи,

550 500 ръководители и ръководителки от по-низка степен се намират в услуга на това грандиозно модерно младежко движение.

Броят на участващите в професионалните състезания възлизаше през:

1934 год. на 500 000 млади хора,

1935 год. на 750 000

1936 год. на 1 036 000

1937 год. на 1 800 000

На спортни състезания са взели участие през

1932 год. 1,6 милиона млади хора,

1934 год. 2,5 милиона

1935 год. 3,7 милиона

1936 год. 5,8 милиона

1937 год. 6,1 милиона

Във флотското отделение при „Хитлеровата младеж“ участват 45 000 младежи. Моторизираната „Хитлерова младеж“ обхваща 60 000 младежи. Обучени са били 55 000 млади момчета в курсове за безмоторно летене, с цел за подготвяне за въздухоплавателната служба. Около 74 000 младежи са организирани в специални авиационни групи към „Хитлеровата младеж“. 15 000 младежи издържаха през 1937 год. изпит за безмоторно летене.

Редовно обучение в спортна стрелба получават днес около 1 200 000 младежи; то се ръководи от 7 000 учители.

Днес се строят 1 400 училища и домове за „Хитлеровата младеж“

Младежката организация за уреждане на излети разполага с 2 000 хижи, в които са пренощували 8 милиона младежи през 1937 год. Това са 8 пъти повече пренощувания, отколкото във всички младежки хижи в света.

Здравеопазването на тази младеж е възложено на 4 000 лекари при „Хитлеровата младеж“, на 800 зъболекари и зъболекарки, на 500 аптекари, в услуга на които се намират 40 000 млади фелдшери и 35 000 млади момичета като милосърдни сестри. Лекарският надзор общо на германската младеж се изпълнява всичко от около 30 000 лекари, назначени за тази цел от дирекцията на народното здраве. Всяка година се извършва един лекарски преглед на всички формации на германската младеж. Броят на подложените на лекарски преглед превишава 1 милион годишно.

На чело на всички социални мероприятия стои зимната помощна акция. Нейният сбор възлизаше през

1933 год. на 350 милиона райхсмарки,

1934/35 год. на 360 милиона райхсмарки,

1935/36 год. на 371 милиона райхсмарки,
1936/37 год. на 408 милиона райхсмарки,
или всичко около 1 милиард и 490 милиона райхсмарки доброволна
помощ.

Този резултат е с 300 милиона по-голям, отколкото беше известната
помощ за армията през 1912/13 год. Към тази грандиозна помощна акция
следва да се прибави и специалната фондация „жертви на труда“ с помощи,
превишаващи 10 милиона райхсмарки. Също така и фондацията „благодарност
към артистите“ с 3 и половина милиона райхсмарки, както фонда „Гьобелс“ с 1
милион райхсмарки.

Преди поемането на властта от националсоциализма не съществуваха
мероприятия, които биха могли да се сравняват с тези грандиозни постижения.

Растящият брой на лицата, които посещават представленията в театрите и
кината, както и на радио-слушателите, показва, колко е голямо участието на
германския народ в общото възстановително дело.

Само през 1937 год. бяха уредени 15 изложби от политически характер,
които са били посетени от 18 милиони души. Броят на радио-слушателите
нарасна от 4,2 милиона през 1932 год. на 9 милиона и 87 хиляди през 1937 год., а
приходите се увеличиха от 93 на 204 милиона.

Производството на радио-приемници възлезе през

1932 год. на 1 011 000 броя,

1937 год. на 1 681 000 броя, плюс 475 000 народни приемници.

Пласирани са всичко 10 милиона и половина радиоапарати от поемането
на властта насам.

Броят на театрите в действие в Германия беше през

1932 год. 199, а през

1937 год. 263

Числото на заетите в тези театри лица е нараснало от 22 000 на 30 730.

С изнасянето на тези данни искам да отхвърля твърденията на известни
чуждестранни дописници, че културният живот в Германия бил западнал след
поемането на властта. От преценката на останалия свят се вижда доколко тези

твърдения са верни. Множество отличия, почетни дипломи, златни медали идват да потвърдят най-красноречиво тази чуждестранна преценка.

Общият тираж на илюстрираните списания е нараснал от 9,5 милиона на 15 милиона през 1937 год. Броят на чуждестранните журналисти, които са идвали да посетят и видят Германия, също така е нараснал от 872 през 1932 год. на 2 973 само през 1937 год. На какво може да се дължи тогава толкова слабото познаване на нашето положение в някои чужди страни?

В областта на чуждестранния туризъм в Германия са отбелязани през 1932 год. 14 305 000 пътници и 49 милиона пренощувания. В 1937 год. тези цифри нарастват съответно на 27 милиона и 103 милиона.

Постъпленията от посещения на филми възлизаха през 1932 г. на 176 милиона, а през 1937 год. на 290 милиона райхсмарки.

Като приключим тази картина на възстановителното дело, описана само с някои други данни измежду една огромна маса такива, нека спомена и възхода, който отбелязва нашата статистика за раждаемостта.

Наистина, през 1932 год. 970 000 деца са били родени в Германия, обаче, след постепенно нарастване тази цифра достигна през 1937 год. 1 270 000.

От поемането на властта до днес имаме на лице 1 160 000 раждания повече.

Това не е само един мотив на гордост за нашите германски жени, но и едно основание за благодарност към провидението.

Така, в разстояние на 5 години, нацията е нараснала с 1 160 000 млади граждани и гражданки, които са живо доказателство за нейния безподобен мирен труд.

Господа народни представители!

Изнасяйки тези кратки и сухи цифри, аз се опитам да документирам пред вас и пред целия германски народ постиженията на това безподобно възстановително дело.

Аз и моите сътрудници, а с нас и целият германски народ, ние имаме основание да бъдем горди за извършеното през тези пет години във всички области на нашия стопански живот.

А колко е смешна критиката на всички онези, които от неведение или недобросъвестност, нямат какво друго да изнесат пред тези грандиозни постижения, освен глупости. Ние знаем, че германският народ, с изключение на няколко безделници и отрицателни елементи, одобрява нашето дело. А що се отнася до това, което се пише в чужбина като невярна и измислена информация, би било един безразличен за нас въпрос, ако не се застрашаваше мира сред народите от такива предизвикателства. Защото това не омаловажава в нищо нашите постижения; те си остават действителност и не могат да бъдат премахнати с приказки или измислици. Но ние взехме мерки спрямо такива интернационални подстрекатели.

Аз ви дадох, Господа народни представители, едно изложение върху стопанското, социалното и културното развитие на Германия. Аз знам, че то не е останало без отзвук и отражение между вас и между милионите германци-слушатели този час. Но аз трябва да допълня това изложение и с онези данни, които самата история ще подчертае още по-дебело.

Защото през тези 5 години ние преобразихме този изтощен народ, вътрешно разпокъсан, в една единна в политическо отношение и обзета от най-голяма самоувереност национална общност.

А преди всичко: ние дадохме на германската нация онова оръжие, което ни гарантира, че известни интернационални предизвикателства ще срещнат желязна отбрана на нашите граници.

Аз намирам тези постижения още по-значителни от стопанските, тъй като предразсъдъците, които имаше да се преодоляват в това отношение, бяха още по-дълбоки, още по-закоравели, отколкото предразсъдъците и пречките в областта на стопанството.

Какво значение имат придобитите чрез националсоциалистическите схващания и организации резултати, може да се съди най-добре от факта, че повечето от чуждестранните критици не могат да разберат тъкмо този въпрос.

Вие сте чули, сигурно, напоследък за разпространяваните в чужбина слухове чрез печата по адрес на Германия, че влиянието на националсоциализма обхванало изцяло Министерството на външните работи или че била възникнала внезапна борба между армията и партията – при което не е взето предвид, че в Германия има само една германска армия – или че националсоциалистическото „крило“ тъкмилото да превземе стопанството и други подобни измислици.

Колко слабо познават тези хора същността на нашата национал-социалистическа революция!

Когато аз поех властта преди 5 години, аз бях водач на най-силната партия в Германия. И днес още няма никакво политическо движение в която и да е от така наречените демократически страни, което да се радва на толкова голям брой избиратели, какъвто беше случаят с нашето движение. И то въпреки постоянното преследване и упражнявания терор от страна на неприятелския режим, който ни мразеше смъртно.

Нашата задача не беше да налагаме нашия мироглед на германския народ, а да го направим единен, посредством нашите убеждения, като отстраним всички онези предишни институции, които произлизаха от тогавашното безсилие на Германия и които бяха носители и символи на разединение.

Безделие и безумие, от една страна, а злонамереност от друга, се състезаваха, за да накарат германския народ да повярва, че неговият разнообразен вътрешен политически живот, т. е. неговата жалка политическа разпокъсаност трябвало да се счита като един естествен израз на неговия душевен живот. За тях една Германия, отслабена от демократическите режими и представена като немоцна пред чуждия свят, беше, изглежда, един подостоеен изразител на германския дух, отколкото една Германия, добре въоръжена и единна, стояща зад едно ръководство и зад една воля. Те говореха за някакъв „индивидуален живот“, политически и културен и вадеха от тук заключение за раздробеността на германската нация, за безпомощността на нашата държава, а следователно, и за обезправяването на всички немци. Да се води борба срещу едно такова съзаклятие и да се прокарва новия идеал за една националсоциалистическа общност, това беше, може би, най-тежката задача, каквато човек би помислил да си възложи. Аз не вярвам, че някой би се съмнявал в успеха на това грандиозно начинание.

Първото нещо, което ми се видя най-належащо, беше нуждата от възвръщане на доверието на нашия народ в своите собствени сили, което той беше загубил. За тази цел аз бях принуден да му поставям често пъти искания, чиято същност някои германци, изглежда, не разбираха.

Ето защо, беше нужно да се поведе борба срещу онези духовни насаждения, които предишните правителства така грижливо поддържаха и на които се дължи падението не само по отношение на народната отбрана, но и на народната воля въобще. Колко често трябваше да търпим по онова време твърденията, че германският народ, макар и наистина заслужаващ уважение, не можел да бъде поставен на едно равнище с другите така наречени големи

демократически народи по отношение на своите наклонности и на своите духовни ценности.

Често пъти е било внушавано на нашия народ, че той трябвало да търси бъдещето си по-скоро в смирено обожаване и разглеждане начинанията на другите народи, отколкото сам да се отдаде на такива начинания.

Въздигаше се бездействието на духа и тялото, за да се оправдае бездействието на тогавашните правителства. Ограничаваха висшите задачи на нацията, защото сами се чувстваха слаби за постигането им. Отслабваше се вярата на народа в собствените му сили, за да се накара да бъде доволен от тези изкуствено ограничени народни цели. Напротив, аз считах за мой най-висш дълг да се възползвам от всеки появяващ се удобен случай да накарам германския народ да се самоосъзнае и да се отърси от натрапеното му съмнение в неговите способности, за да може да стане един достоен и самоуверен народ. Ето защо, аз често съм искал от германския народ да изпълнява и такива задачи, за които е било нужно извънредно голямо усилие. Аз исках, а също и за в бъдеще ще искам, щото германският народ да може да установи постиженията на своя труд, че той не е народ от втора категория или понискостоящ от другите народи, но че той, напротив, трябва да бъде третиран наравно с тях по отношение на всички действителни ценности и че може да иска да му се зачита пълно равнопоставяне.

Затова аз мразех и отстраних всички онези институции, които допринасяха за образуване на това чувство на самообезценяване. Само тесният дух имаше нужда от поддържане на отделните държави – провинции! Само той можа да измисли така наречените „преимущества“ на тези държавици, за да не става нужда да се заема, при своето ограничение и с по-висши задачи. Това печално схващане, какво било по-добре да остане човек пръв в своето село, отколкото да бъде на второ място в една голяма държава, беше се превърнало в истинска изповед за всички онези, които бяха твърде ограничени, за да играят главна роля в една голяма общност, но пък и твърде амбициозни или покварени, за да се задоволят с второстепенно или третостепенно място. Те по-скоро биха раздробили нацията, само и само да могат да запазят в своя голям брой ръководните си места пред външния свят.

Националсоциалистическата революция щеше да бъде извършена само наполовина, ако върховните национални интереси не бяха поставени над тези на по-раншните държави – провинции, а преди всичко над техния локален суверенитет. Не само партиите трябваше да изчезнат, но и отделните локални парламенти, които отдавна бяха станали безпредметни. В Германия може да съществува само една единствена форма на суверенитет. Последният произхожда от целия германски народ, а не само една част от него. Като

премахнахме границите на тези провинции, техните парламенти, както и формата им на локален суверенитет, ние създадохме необходимата предпоставка за истински суверенитет на германския народ в неговата цялост.

Бъдещето на германската нация е осигурено едва от момента, в който Райхът стана единственият суверен представител на германската нация. Основното начало, че на един народ се дава право да има и своя държава, позволи на Германия да се освободи от ограниченията, които се криеха във вътрешните междудържавни отношения и да развие една такава сила, щото германските граждани, живущи в границите на предишните отделни държави-провинции, да се ползват днес от значително повече облаги и права, отколкото това е било по-рано.

Във всички области на живота на германския народ се яви едва сега възможност за осигуряване изпълнението на тези действително всестранны задачи, а преди всичко за осигуряване на онези материални средства и източници, които представляват необходимото условие за осъществяване на такива големи строителни планове.

Така, националсоциализмът постига в разстояние на няколко години това, което е било пренебрегвано цели столетия и поправи грешките на редица поколения. С отстраняването на партийно-политическото раздробяване стана възможно поставянето и отчасти разрешението на тези грандиозни задачи, които днес вече оправдават чувството на гордост и достойнство на германския народ.

Прекрасни пътища, грандиозни индустриални заводи, преустройство на градове и издигане на монументални сгради и на големи мостове, такива са проектите, поставени в изпълнение или отчасти вече привършени.

Когато изтече и следващото половин десетилетие, съзнанието на германците ще носи отпечатък от такива мероприятия, които са от естество да изпълнят целия народ с най-висока гордост.

Към тези постижения следва да се прибави и образуването на едно народно и държавно ръководство, което е еднакво далеч и от парламентарна демокрация и от военна диктатура. Националсоциализмът даде на германския народ онова ръководство, което – в качеството си на партия – не само мобилизира, но и организира нацията и то я организира така, че по пътя на един естествен подбор тя да получава и в бъдеще едно сигурно политическо ръководство. И може би, тук се крие най-голямото от постиженията на изминатите 5 години.

Националсоциализмът не е завладял, както мислят вероятно някои интернационалисти, Министерството на външните работи в Берлин на 4 февруари т. г., но той владее цяла Германия още от деня, в който аз бях извикан като Райхсканцлер; той я владее всецяло и изключително. Няма никаква инструкция в тази държава, която да не е националсоциалистическа. Преди всичко националсоциалистическата партия направи германския народ през тези 5 години националсоциалистически, а също така създаде и базата за осигуряване на по-нататъшното развитие.

Най-същественото за сигурността на тази националсоциалистическа революция, както по отношение на външната, така и по отношение на вътрешната политика, се крие във всестранното ѝ проникване във всички области на обществения и частен живот. А нейната отбрана спрямо външния свят е осигурена с новата националсоциалистическа армия.

Съпартийци! Има вече 18 години от деня, когато прокламирах за първи път програмата на нашата партия. В онзи час на най-дълбок упадък на Германия аз прокламирах като една от целите на националсоциалистическата партия премахването на наложената ни чрез Версайския договор платена милиция и възстановяването на една голяма и силна германска народна армия.

Аз още бях един неизвестен германски фронтови боец, когато начертах тази смела програма. За тази програма аз се борих 14 години в опозиция срещу един свят от вътрешни и външни неприятели и в разстояние на 5 години, аз я осъществих. Не намирам за нужно да подчертавам в подробности това постижение – най-ценното за новия Райх. Ще кажа, обаче, само следното:

Мирновременната армия на Германия е сформирана! Една мощна въздушна флота пази Германия! Една нова силна морска флота пази нашите брегове! Само благодарение на огромното увеличение на нашето производство можа да се прокара това всенародно въоръжаване!

Ако някои хора в чужбина, които обичат да мъдруват, намират успокоение в слуховете, че в Германия имало Бог знае какви различия между армията и националсоциализма, нека продължават да вярват в това! Ако те обаче, дойдат никога до други заключения, то нека им бъде заявено следното:

В Германия не съществува никакъв проблем: националсоциалистическа партия, нито пък никакъв проблем: националсоциалистическа партия и националсоциалистическа армия. Всеки в този Райх е националсоциалист, който стои на някое отговорно място!

Всеки е носител на националсоциалистическото достойнство у нас. Всяка институция в тази държава се намира под наредбите на едно върховно политическо ръководство; всички институции в тази държава са основани и обединени от решението и волята да представляват нашата националсоциалистическа Германия и ако се появи нужда, да я защитават до последен дъх.

Нека не се обръща внимание на онези елементи, които са познати в Германия като фалшиви пророци. Партията осигурява политическото ръководство на Райха, а армията му гарантира военната защита. Всяка институция в тази държава има своето специално предназначение; никой, който заема някое отговорно място, не се съмнява в това, че упълномощеният водач на този Райх съм аз и че нацията ми даде мандат, чрез своето доверие да я представлявам навсякъде.

Така, както германската войска е привързана към националсоциалистическата държава чрез една сляпа вяръност и дисциплина, така също националсоциалистическата държава и нейната ръководна партия са горди и щастливи с нашата армия.

В нея ние виждаме венеца на едно националсоциалистическо възпитателно дело, което обхваща германеца още от детинство. Политическото и духовно формиране, придобито в политическите организации, се допълва тук от войнишкото обучение и възпитание.

В този час не мога да сторя друго, освен да привлека вниманието ви върху дейността на онези, които ми помогнаха при образуването на нашата народна отбрана, а именно, на сухопътната войска, на флота и на въздушната войска.

След привършване на главната възстановителна работа, аз трябваше да удовлетвори желанието на генерал-фелдмаршал фон Бломберг, да положи повече грижи за разклатеното си от толкова вълнения здраве, като се оттегли в частния живот. Но аз искам да отправя от това място моите и на германския народ благодарности на този воин за дейността му, която той изпълни в служба на новия Райх и на новата армия с безкрайна вяръност и преданост. В това отношение, неговата дейност ще бъде завинаги свързана с историята на основаването на този Райх.

Това се отнася и за блестящата дейност на генерал-майор Фон Фрич. А също така и за всички онези, които в духа на обновяване отстъпиха местата си с висок жест на по-млади политически и военни сили.

Ние знаем, какво дело извърши войската на предишната отбрана от 100 000 души, за да се изгради така бързо днешната германска армия. Но ние знаем, че е нужен един постоянен приток на млади сили за извеждане тези големи задачи до благополучен край. Ние знаем също, че се налага едно още по-голямо усилие и концентриране на политическата и военна мощ на Райха за осигуряване изпълнението на бъде щите задачи, отколкото това е било по-рано. Ако аз след оттеглянето на генерал-фелдмаршал Фон Бломберг взех решение да ръководя директно и трите рода войски на нашата народна отбрана и да поставя под мое пряко ръководство висшето командване на войската, то аз се надявам, че по този начин ще постигнем в най-скоро време такова засилване на нашата военна мощ, каквото се налага от общото днешно положение. Има едно обстоятелство, в което искам да уверя днес германския народ, в качеството ми на избран от него водач, а именно:

Колкото ние държим за мира, от една страна, толкова държим и за нашата чест и за неотчуждаемите права на нашия народ, от друга. Колкото аз се застъпвам за каузата на мира, толкова ще се грижа, обаче и за това, щото да не отслабне, нито пък да бъде отнет на нашия народ този инструмент, който – аз съм уверен – е за една толкова тревожна епоха единственото и сигурно средство за осигуряване на мира

И колкото настойчиво мога да дам на света уверението, че германският народ храни искрена и дълбока любов към мира, толкова настойчиво искам да отклоня всяко съмнение, че това миролюбие не бива да се смесва с някакъв безволен отказ, нито пък с някаква страхливост.

Ако никога мирът на нашия Райх бъде застрашен от интернационални предизвикателства или оскърбления, то германският народ и германската земя ще бъдат веднага защитени с желязо и стомана. И тогава светът ще разбере изведнъж, до каква степен Райхът, народът, партията и армията са въодушевени от едни и същи чувства.

Излишно би било да защитавам специално германското офицерско тяло, което стои на висока чест срещу клеветите на разни интернационални журналисти. Знае се, че измежду журналистите има две категории хора, а именно: такива, които обичат истината и такива, които лъжат и подстрекават народите към война. Има, обаче, само една категория германски офицери!

Другари от партията, аз ви представих сега картината на един исторически възход, какъвто Германия преживя, благодарение на национал-социалистическата революция и на националсоциалистическото управление. Но самото това постижение, неговата величина и неговото значение ни задължават да мислим и за бъдещето.

Известна ви е предвидената за бъдещето стопанска програма. Няма друг пет на действие за нас, освен най-широко приложение на нашия труд, а следователно и най-интензивно увеличение на неговите плодове. Германският народ е един народ, който се нуждае от твърде висок уровень на живота. Ако останалият свят не се влияеше от разни дописници, а само от разумни държавници, то той би трябвало да ни бъде благодарен за тези факти. Защото колкото по-висок е стандартът на живота и културата у един народ, толкова по-силно е неговото желание за мир. Само мирът дава възможност за изпълнение на такива мероприятия, които позволяват да се поддържа един толкова висок стандарт на живота.

Нашето стопанско положение е тежко. Но не заради това, че национал-социализмът е на власт, а защото у нас живеят 140 души на кв. км., защото ние не притежаваме онези неизчерпаеми природни богатства, каквито имат другите народи и защото ние нямаме, преди всичко, достатъчно плодородна почва. Ако например Великобритания би се разпаднала днес внезапно и ако Англия би била принудена да се ограничи само в своята тясна територия, тогава там би се появило веднага повечко разбиране за трудностите на нашето стопанско положение. Фактът, че Германия съумя да се справи с тези трудности и начинът, по който тя постигна такива успехи, представляват едно чудо, едно дело, с което ние можем да се гордеем. Когато един народ не разполага с резерви от злато и чуждестранни валути – не заради това, че национал-социализмът управлява, но защото по-ранната демократично-парламентарна държава 15 години подред беше грабена от един алчен свят, – когато, прочее, един народ, който има да храни 140 души на кв. км., който не се ползва от никакви колониални придобивки, комуто липсват редица суровинни материали, който няма възможност, нито пък желае да води едно проблематично съществуване по пътя на разни кредити, когато един такъв народ, в разстояние на 5 години, се освободи напълно от безработицата и не само запази, но подобри и продължава да подобрява стандарта на своя живот, и то всичко това постигнато със собствените си сили, когато, накрай, един народ върши чудеса в това отношение, тогава всички онези, които, въпреки наличността на много по-изгодни стопански условия, не могат да се справят с въпроса за безработицата у тях, би трябвало да мълчат.

Това ще бъде нашата задача и за в бъдеще, а именно – да предпазваме германския народ от всякаква илюзия. Но най-лошата от всички илюзии е винаги тази, да се мисли, че може да се разполага с едно благо, преди то да е произведено с труд; с други думи: нашата задача и в бъдеще ще бъде да внушим на германския гражданин и селянин, че цената на неговия труд трябва винаги да отговаря на неговото възнаграждение. А това ще рече, че: селянинът може да получи за своите произведения само толкова, колкото може да даде гражданинът, т. е. както е заплатен неговият труд. Гражданинът може да

получи толкова продукти, колкото селянинът успява да извлече от земята; всички могат да разменят взаимнообразно само това, което произвеждат, а парите могат да служат тук само като разменно средство. Защото парите нямат по само себе си използвана стойност. Всяка марка, която се заплаща в повече в Германия означава, че е изработено за една марка повече. По начало тази марка представлява само едно празно парче хартия и не съдържа никаква покупателна сила, освен в рамките на производствения процес. Ние искаме нашата райхсмарка да представлява една солидна банкнота, с други думи – едно действително свидетелство за придобити със също толкова честен труд блага.

Това е истинското покритие на една монета, защото то е единствено в действителност. По този начин ние успяхме да запазим стойността на нашата германска марка, без да е нужно златно или девизно покритие. Ние успяхме също да осигурим стойността на спестовните влогове в Германия все по горния начин и то в една епоха, когато онези страни, които плуват в злато и девизи трябваше сами да обезценяват монетите си.

Даже увеличения прираст на населението ще ни принуди да увеличим нашето производство, за да могат, следователно, да се задоволят нарасналите нужди на населението. Ние бяхме принудени през 1933 и 1934 година да поставим производителния труд често пъти в най-примитивна форма, стига само да бъде поставен в действие. През тези години работните сечива на стотици хиляди германци бяха лопатата и мотиката. С постепенното интензифициране и съживяване на нашия стопански живот се наложи също едно постепенно преобразование в нашите методи на работа. Днес Германия страда от недостиг на обучени работни сили. Безработицата у нас е вече почти напълно премахната. Ние встъпваме вече в една нова фаза на нашето народно производство. Сега се явява на дневен ред задачата да се заменят примитивните методи на работа постепенно с по-добри, а преди всичко с по-съвършени такива в техническо отношение. Нашата цел понастоящем е да отклоним квалифицирания германски работник постепенно от примитивните форми на труда и да го въведем към по-ценна и съвършена дейност. А най-обикновената работа ще предоставим на създадените от по-ценния труд машини! При това ще е нужно да се държи сметка и за полето да не остане без работни сили по време на този поход на машината, който може да бъде само условен и постепенен. А това може да се извърши най-лесно чрез едно всестранно усъвършенстване на нашите методи на работа, което усъвършенстване не ще премахне недостига от работна ръка по един естествен начин, а следователно, ще се спре така притока на обикновени работници от полските области.

Ето в няколко думи една програма, за чието изпълнение ще са необходими цели години. Но тя ще се осъществи, така както всички национал-социалистически проекти завършват успешно.

Но каквото и да постигнем чрез едно толкова ускорено увеличение на германското производство, не ще може да се облекчи положението ни по отношение на гъстотата на населението и разполагаемата площ. Ето защо, от година на година се явява все по-голяма нужда от възвръщане на онези колониални територии, които Германия не е взела от други държави, които за тези държави днес нямат почти никакво значение, които колониални територии, обаче, се явяват за нашия собствен народ като една жизнена необходимост.

Трябва да разсея надеждата, че чрез отпускане на кредити можело да ни се даде компенсация в това отношение. Ние не искаме кредити, а условия за съществуване, условия, които да ни дадат възможност да осигурим живота и препитанието на нашия народ чрез собствен труд. Ние не можем да се задоволим с наивни уверения, че сме щели да можем да си купим всичко, от каквото имаме нужда. Ние отхвърляме категорично уверенията от този род; те се взимат от нашия народ на присмех. Няма никаква рецепта от световно-стопанско естество, която да може да замести възможността за едно интензивно стопанство в границите на собствената монетна система.

Вие не можете да очаквате от мен, Господа народни представители, да вземам становище върху отделни международни въпроси, които представляват интерес за някои правителства. Тези въпроси и планове са твърде неопределени и неясни, за да мога да се изкажа по тях.

Преди всичко, аз се отнасям с пълно недоверие към всички тези конференции и подобни събрания, които, може би, доставят на участващите в тях приятни часове в разговор, обаче на обзетото от надежда човечество те доставят най-често разочарования.

Вие ще се съгласите, че ако моята програма от 1933 год. предвиждаше да се очаква свикването на някоя международна стопанска конференция, за да се подобри положението ни, то Германия би наброявала днес, вероятно, 15 милиона безработни, ако не беше повлечена въобще от болшевишкия хаос.

През последно време се разпространяват слухове, според които Германия била разположена да промени своето становище относително едно евентуално връщане в Обществото на народите. Даже с риск, че още утре твърдоглавите журналисти от интернационалния демократически печат ще го забравят, все пак искам да декларирам следното: през 1919 год. един мирен договор беше наложен на няколко народа, с който се направиха най-сурови вмешателства в областта на националните им права и то в нечувани дотогава размери. Тези насилнически действия срещу националните и икономически интереси на тези народи бяха придружени от шумни фрази, преследващи едно морално

въздействие и едно успокояване на гузната съвест на виновните. След като се предприе, по пътя на такива насилия, едно дълбоко и радикално изменение на световната карта, както в териториално, така и в демографско отношение, се прибегна до основаване на едно Общество на народите, чиято задача се състоеше в едно окончателно оформяване на тези смешни и нелоялни действия като една последица на политическото и стопанско развитие на народите за вечни времена. Забраняваше се да се прибегва в бъдеще до оръжие за изменение на това, което беше установено в миналото чрез сила. Но за смекчение на безумния характер на тези насилия върху човечеството, се допусна, поне външно, една възможност за прокарване на известни корекции в бъдеще, въз основа на права и справедливост, когато, всъщност създаденото положение се дължеше на оръжието, прилагано цели хилядолетия.

Тази твърде тежка задача беше възложена на Обществото на народите като една второстепенна задача.

Германия на първо време нямаше право на достъп в това благородно общество на нормална защита на по-ранни насилнически действия; тя получи това милостиво позволение едва през управлението на покойния райхсканцлер Густав Щреземан. Вие знаете, Господа народни представители, колко негодна се оказва тази институция. Тя не представляваше нито едно общество на народите, тъй като в нея не участваха от началото и чрез по-късното излизане две от най-важните велики сили, нито пък една правна институция, или – както имат дързостта да претендират и днес още – такава на принципи на правото, тъй като тя беше една институция за запазване на едно положение, създадено с несправедливости през време на цели хилядолетия. Следователно: или насилието е право, или пък е несправедливост.

Но ако насилието днес е несправедливост, в миналото то е било също така несправедливост. Когато досегашното положение на света е създадено, без съмнение, чрез насилствени действия, тогава това положение е едно такова на несправедливост. От тук произлиза, че Обществото на народите не защитава положение на право, а едно положение на вековната несправедливост. Ние чуваме, без съмнение, че това положение щяло да се промени. Например, ние научаваме, вече неколкократно, че английски политици имали желание да ни възвърнат охотно нашите колониални територии, ако не били чувствали опасност за някаква несправедливост спрямо туземното население посредством едно подобно действие. Когато Обществото на народите още не съществуваше, през 1918 год., тези колониални територии можаха да бъдат предадени на новите им господари, без да се вземе съгласието на туземното население; тази придобивка получи своето морално осветяване чрез Обществото на народите. Във всеки случай, търсеше се един благороден принцип, че една колония може да принадлежи някому само тогава, когато туземците дадат съгласието си за

това; но ако този принцип би бил приложен в миналото, т. е. по време на колониалните завоевания, тогава колониалните притежания на великите сили щяха да претърпят едно обезпокоително окастриане. Всички тези колониални царства са създадени не чрез допитване до населяващите ги народи, а още по-малко чрез демократически допитвания, но чрез брутална сила.

Те представляват днес, без съмнение, неделими части от съответните държави и влизат в рамките на онова световно разпределение, което най-вече демократическите политици сочат като едно „справедливо разпределение на света“. Следователно, онова „справедливо разпределение“, което именно Обществото на народите е натоварено да защитава. Разбираемо е, че заинтересованите от това положение на нещата виждат в Обществото на народите един приятен морален форум за запазване и по възможност, за защита на техните притежания, придобити по-рано със сила. Но аз не разбирам, защо този, който беше ограбен чрез сила, да взема и той участие в едно толкова издигнато общество. Ето защо, трябва да протестирам, че от тук се вадят заключения, какво ние не сме се застъпвали за принципите на правото, понеже не сме участвали в Обществото на народите. Напротив, ние не участваме в Обществото на народите, затова защото го смятаме като една институция в защита на Версайската неправда, а не като една институция за поддържане на справедливостта.

Още редица други съществени съображения могат да се приведат в подкрепа на тази мисъл, а именно:

1) Ние излязохме на времето от Обществото на народите, защото същото – по силата на лежащите в основата му задължения – ни отказа правото на равни въоръжения, а следователно и на равна сигурност.

2) Ние не бихме се върнали в него никога, защото нямаме желание да се застъпваме за несправедливости, когато Обществото на народите би взело решение да интервенира по някой въпрос в някоя част на света.

3) Ние смятаме, че ще задоволим така всички онези народи, които нещастията заставя да мислят, че биха могли да се доверят на Обществото на народите като един значителен фактор и да очакват истинско съдействие от него.

Защото ние смятахме за по-целесъобразно, например по отношение на Абисинската война, да се покаже, първо, по-дълбока отзивчивост относно италианските жизнени интереси и второ, да се дадат по-малко надежди и преди всичко – по-малко обещания на абисинците. Може би по този начин щеше да се постигне едно по-просто и по-разумно разрешение на целия проблем.

4) Ние не искаме в никакъв случай, германската нация да бъде заплетена в конфликти, в които тя не е заинтересована. Ние нямаме желание да се застъпваме за териториални или стопански интереси на други народи, когато това не се налага от германските интереси. Впрочем, ние не очакваме една подобна подкрепа от другите народи. Германия е решена да си наложи едно разумно ограничение в своите интереси и в своите искания. Ако обаче, германските интереси биха срещнали опасност, то няма да чакаме помощ от Обществото на народите, а ще знаем още от самото начало, че ще трябва сами да се справяме с въпроса. Добре е да сме на ясно по този въпрос, защото така ще може да се влее в нашите желания и надежди онази умереност, която изглежда, за жалост, да липсва често при тези, които са осигурени колективно.

5) Най-сетне, нямаме намерение да се оставяме, щото в бъдеще да ни се предписва от каквато и да било интернационална институция едно поведение, което – като се изключи официалното признаване на неоспорими факти – има твърде малка прилика с действията на мислеци хора и наподобява по-скоро известни обичаи на една позната голяма птица. Едно 100-годишно съществуване на Обществото на народите би докарало света до комично състояние, понеже същото е неспособно да разбере, какво значат исторически или стопански жизнени интереси и да се справи с възникващите така въпроси, докато, в действителност, интересите на народите – когато се касае за тях да съществуват или не – са по-силни от всякакви формалистични съждения.

Би могло, наистина, лесно да се случи, щото през 2036 год. да се появят нови държави и да изчезнат други, без да се стигне до регистриране на такова едно ново положение в Женева.

Когато Германия беше член на Обществото на народите, тя трябваше да участва веднъж при едно такова безумно действие; слава Богу, нейното излизане от Обществото на народите ѝ позволява да постъпи – при евентуален втори такъв случай, – както ѝ диктува разумът и справедливостта. Господа народни представители, искам да ви съобщя, че реших да постъпя също и в първия случай така, както се налага от развитието на историческите събития, т. е. да се съглася с една необходима историческа поправка.

Германия ще признае Манджуко.

Като се решавам към тази стъпка върша това с цел да внеса и тук едно окончателно разграничение между една политика на фантастични и непонятни действия и една политика на обективно зачитане на реални факти.

Накратко, искам още веднъж да повторя, че Германия, особено след излизането на Италия от Обществото на народите, въобще не мисли да се върне някога в тази институция.

Това не означава отказ за едно сътрудничество с други държави, напротив, това означава само един отказ на задължения, които са непрегледни и най-често неизпълними.

Германия е дала много доказателства за сътрудничество с други държави, и то както смятаме ние, ценни доказателства. Райхът и днес не може да се смята за изолиран нито стопански, нито политически. Напротив, аз положих труд, от поемането на властта, да поддържам с повечето държави по възможност най-добри отношения. Само с една държава ние не сме установили отношения и не желаем да влизаме в по-тесни връзки с нея, а именно, със Съветска Русия. Ние виждаме в болшевиизма днес повече от всеки друг път възплащението на човешкото рушително влечение. Ние знаем, че руският народ не е виновен за тази ужасяваща идеология на разрушението. Ние знаем, че това е една малобройна еврейско-интелектуална среда, която докара този голям народ до едно толкова плачевно състояние. Ако болшевишкото учение не излизаше от границите на руската територия, нямаше да има повод за възражения, тъй като Германия няма намерение да налага на руския народ своите разбирания. Но, за жалост, еврейско-интернационалният болшевиизъм прави опити от своята съветска централа да разстройва вътрешно народите, да предизвиква сътресения в установения веднъж обществен строй на държавите и да създава хаос сред културата.

Не сме ние, които търсим да създадем връзки с болшевиизма, но той е, който постоянно прави опит да зарази останалото човечество със своите идеи и да го хвърли така в един страшен упадък. И тъкмо тук ние се изпречваме като негови решителни врагове. Така, както във вътрешността на Германия ние се справихме с комунистическите московски опити, така също ще съумеем да предпазим Германия от външната рушителна вълна на болшевиизма!

Ако Великобритания често уверява света чрез свои отговорни държавници, че тя се интересува за запазването на статуквото в света, то би трябвало това желание да важи и тук. Всяко болшевиизиране на една европейска страна означава едно изменение на това състояние. Защото такива болшевиизирани страни не са повече самостоятелни държави с национално съществуване, а секции на московската революционна централа. Известно ми е, че г-н Идън не споделя това становище. Г-н Сталин, обаче, го споделя и признава това открито, ето защо в моите очи и днес още г-н Сталин се явява като един по-убедителен познавач и тълкувател на болшевишките разбирания и намерения, отколкото един английски министър. Затова ние се възмуцаваме

от всеки опит за разпространение на болшеvizма, безразлично къде се върши това и се опълчваме като негови врагове там, където бъдат застрашени наши интереси.

С това се обясняват и нашите отношения към Япония. Аз не мога да се съглася със схващанията на онези политици, които мислят, че биха пренесли полза на европейския свят чрез едно ощетяване на Япония, т. е. чрез едно възпрепятстване на нейното развитие. Аз се опасявам, че едно японско поражение в Източна Азия не би се отразило благоприятно върху Европа или Америка, но само върху Съветска Русия. Аз не намирам Китай за достатъчно засилен в духовно и материално отношение, за да може да възпрепятства със свои собствени сили една болшевишка вълна. Аз вярвам, че даже и най-голямата победа на Япония би била много по-безопасна за културата и за общия мир по света, отколкото — една победа на болшеvizма. Германия сключи с Япония един договор за борба срещу болшеvizма. Германия поддържаше с Китай винаги приятелски отношения. Аз мисля, че ние бихме могли най-добре да служим като истински неутрални наблюдатели на тази драма. Излишно е да давам уверения, че ние всички имахме и имаме още желание, щото между двата големи източно-азиатски народа да зацари наново спокойствие и мир. Но ние смятаме, че щеше отдавна да се стигне до сключване на мир, ако известни сили не даваха съвет и обещания за морална подкрепа, предимно в полза само на едната страна, така, както беше случаят с войната в Абисиния. Това становище можеше да има — както се развиха събитията — само платоническо значение. Който се дави, се лови за всяка сламка. Щеше да бъде по-добре, ако се обърнеше внимание на Китай върху цялата сериозност на неговото положение, вместо да се сочи на Обществото на народите като на един сигурен гарант на мира и на сигурността.

Безразлично в кой час и как, събитията в Източна Азия ще намерят своето окончателно разрешение. Германия, в борбата си срещу комунизма, ще счита Япония винаги като един елемент на сигурност. Тя ще вижда в нея един гарант на културата на човечеството. Защото, за нас, няма съмнение, че даже и една най-голяма японска победа не ще засегне културата на белите народи, както и няма съмнение, че един триумф на болшеvizма ще означава края тъкмо на днешната хилядогодишна култура на белите нации!

Аз протестирам най-енергично срещу онези обвинения по адрес на Германия, според които Германия била постъпвала против интересите на бялата раса със своето поведение относно конфликта в Източна Азия. Като четем подобни работи във френския и английския печат, в нас се поражда най-много едно чувство на учудване.

И че това е тъкмо националсоциалистическата държава — толкова силно атакувана, заради своето становище по расовия въпрос — която внезапно има честта да бъде поканена да извади меча в защита на един идеал от расово естество, т. е. в защита на расови интереси, трябва да се смята също така като една шега на световната история. Германия няма никакви териториални интереси в Източна Азия. Тя има само понятното желание да развива своята търговия и да сключва там търговски сделки. Това не ни задължава да се ангажираме за едната или другата страна, но ни принуждава да съзнаем, че една победа на болшевиките ще унищожи там и последните възможности.

Впрочем, Германия имаше по-рано притежания в Източна Азия. Но това не попречи на някои държави да изгонят от там германската държава посредством една коалиция от народи, принадлежащи на бялата и на жълтата раси. Днес ние нямаме повече желание да получим покана да се върнем в Източна Азия.

Германия също така няма никакви териториални интереси във връзка с ужасната гражданска война в Испания. Положението в тази страна е подобно на това, което ние сами преживяхме веднъж в Германия. Направляваната от Москва атака срещу една национално независима държава кара населението да се отбранява, не желаейки да бъде изклано. И тъкмо както беше случаят в Германия, интернационалната демокрация се обявява на страната на болшевишките подстрекатели. Германското правителство би видяло в едно болшевизиране на Испания не само един обезпокоителен елемент за Европа, но и едно нарушение на европейското равновесие, защото в момента, когато тази страна би станала една секция на Московската централа, опасността от едно по-широко разпространение на тази епидемия на разрушение би станала по-голяма, а ние не можем в никакъв случай да наблюдаваме това с безразличие. Ето защо, ние сме щастливи, че нашите антиболшевишки убеждения се споделят и от една трета държава.

Германо-италианските отношения се развиват върху базата на еднакви разбирания по държавно-политическите и народно-битови въпроси, както и по въпроса за една обща отбрана срещу застрашаващите ни интернационални опасности. Живият ентузиазъм, с който създателят на фашистката държава беше по-срещнат у нас, доказва убедително, до каква степен това чувство се е вкоренило в сърцето на германския народ. Всички европейски държавници би трябвало да бъдат на едно и също мнение по следния въпрос: ако Мусолини не беше завладял Италия чрез победата на своето фашистко движение през 1922 г., тази страна щеше да стане, вероятно, плячка на болшевизма.

Човек не би могъл да си представи последствията на една такава катастрофа за западноевропейската култура. Само при тази мисъл се появява

ужас във всеки, който познава историята и чувството на отговорност, която тя изисква. Симпатиите, на които се радва Бенито Мусолини в Германия, са едно явление от вековно значение.

Положението, в което се намира Италия, прилича в ред отношения на нашето. И при такива обстоятелства е естествено да изпитваме – страдайки еднакво от свръхнаселение – чувство на симпатия към действията на един човек и на едно управление, които не бяха разположени да жертват цял един народ за пълните с фантазия идеали на Обществото на народите, а бяха решени да го спасят. Още повече че привидните идеали на Обществото на народите и без това много съвпадат с твърде реалистичните интереси на главните сили, които участват в него.

Също и по испанския конфликт Германия и Италия имат едни и същи становища. Тяхната цел е да гарантират една напълно независима национална Испания. Германо-италианското приятелство се разви постепенно до един фактор, който е от естество да подпомогне затвърждаването на европейския мир. Свързването на тези две страни с Япония представлява най-голямата пречка за едно ново разширение на руско-болшевишката вълна.

През последните години се говореше и пишеше често за разни недоразумения между Франция и Англия, от една страна, и Германия – от друга. Не разбирам, в какво точно се състоят въпросните недоразумения. Както имах случай да заявя вече неколккратно, Германия няма никакви териториални претенции спрямо Франция. С възвръщането на Саарската област периодът на териториалните разисквания е както се надяваме, напълно приключен.

Германия също няма никакви спорни въпроси и спрямо Англия, с изключение на нашите колониални искания. Обаче не съществуват причини за какъвто и да бил конфликт. Единственото нещо, което трови отношенията между тези държави и което оказва едно неблагоприятно влияние, това са наистина нетърпимите предизвикателства на печата, на този печат, които претендира да се води от принципа: „Свобода на личното мнение“. Аз не мога да разбера честите уверения на чуждестранни държавници и дипломати, че в тези страни нямало никакви законни възможности да се сложи край на клеветите и лъжите. При това тук не се касае за въпроси от частен характер, а за въпроси, засягащи живота на народите и държавите. А ние не можем да гледаме винаги леко на тези работи. Ние не можем да затворим очите си пред последиците на тези предизвикателства. Защото иначе може лесно да се случи, щото в някои страни тези неверни и долнопробни информации да предизвикат едно толкова враждебно настроение спрямо нашата страна, че то да се превърне постепенно в една открита омраза, срещу която от германска страна

не би могло да се противопостави същата отбранителна мерка, вследствие липсата на враждебни чувства у германския народ спрямо съответните народи, което се дължи на определени насоки в нашата политика по печата. Това е една опасност за мира. Ето защо, аз реших вече да отговарям на тези разюздани клевети и нападки, отправяни безспорно по адрес на Германия и на германския народ. Ние ще приложим тук националсоциалистическите основни методи.

Колко дръзки, глупави и измислени твърдения се разпространяват през последните седмици върху Германия, това е просто възмутително.

Какво значи това, когато английски вестници пишат за някакви масови арести, за затваряне на германските граници към Швейцария, Белгия, Франция и др., когато други вестници донасят, че кронпринцът бил избягал от Германия или че едно военно въстание избухнало в нашата страна, после, че били арестувани и затворени германски генерали или че, обратно, цели полкове с германски генерали на чело били правили демонстрации пред канцеларията на Райха, по-нататък. Че между Хитлер и Гьоринг бил възникнал спор по повод на европейския въпрос, който спор ме бил докарал в едно деликатно положение, че един германски генерал бил влязъл във връзка с Даладие чрез посредничеството на доверени лица, или още, че един полк в Столп се бил разбунтувал, че 2 000 офицери били отстранени брутално от армията, че цялата германска индустрия била получила нареждане да се готви за мобилизация и война, че между правителството и частните индустриални предприятия възникнали остри спорове, че 20 офицери и трима генерали били избягали в Салцбург, че 14 генерали се били спасили в Прага с трупа на Лудендорф и най-накрая, че аз съм бил загубил гласа си и че нашият ловък д-р Гьобелс търсел да открие някой имитатор на моя глас, за да бъде слушан в бъдеще чрез говорещи плочи.

Аз предполагам, че този фанатизиран дописник ще се съмнява утре върху идентичността на моята личност на днешния ден или ще претендира, че аз съм само жестикулирал, а един грамофон зад гърба ми е предавал моя глас и т. н. В последно време г-н Идън говори за разните видове свобода, с които се ползвал човек в Англия. Той, обаче, е пропуснал да спомене една особена свобода, а именно: свободата, която позволява на журналистите да клеветят безнаказано и безгранично другите народи, техните организации, водители и правителства. Наистина, би могло да се възрази: но всичко това, което се пише, е твърде глупаво, за да се вземе сериозно. Най-сетне милиони чужденци, пребиваващи в Германия, виждат, че нито една дума от всичко това не е вярна. Защото, за разлика от членуващата в Обществото на народите съветска Русия, която се стреми да отстранява чужденците и да затваря консулствата, всеки може в Германия да провери на самото място всичко, което го интересува и то при пълна свобода. Но с оглед на бъдещето тук се крие известна опасност за

международните отношения. Аз признавам охотно, че една част от чуждестранния печат не взима участие в тези низки нападки срещу честта на други народи. Обаче вредата, която последва от една такава кампания на крайности, е толкова голяма, че от днес нататък ние не можем да понасяме повече тази гавра, без да отправяме най-енергични протести. Особено опасен характер, обаче, добива това престъпление в момента, когато с него се цели въвличане на народите във война. Позволявам си да обърна внимание само върху следните няколко факта:

Вие си спомняте, Господа народни представители, как миналата година внезапно се разнесе едно лъжливо съобщение, какво Германия била изпратила 20 000 души в Испанско Мароко. За щастие, това безсрамно твърдение можа да бъде опровергано веднага. Но представете си, какво може да се случи, ако никога едно подобно съобщение не би могло да бъде опровергано на време!

Към същата тази група от капитални престъпления могат да се прибавят още и фалшивите слухове, според които Германия и Италия се били споразумели да си поделят Испания, както и една друга долна и нова измислица, че Германия и Япония били сключили съглашение да си присвоят холандските колонии. Може ли тук да се говори за една честна професия, или пък за една свобода, която дава възможност на интернационални престъпници да държат света в постоянно неспокойствие? Не са ли това най-долнопробни подстрекатели към война? Английското правителство желае ограничение на въоръженията или една забрана на въздушните бомбардировки. Едно време аз сам направих едно подобно предложение. Обаче, още тогава аз предложих, щото тровенето на общественото мнение в света чрез долни съобщения в печата да се прекрати като една належаща мярка.

Това, което засили още повече нашата симпатия към Италия, е фактът, че там управлението, както и политиката по ръководене на печата вървят по един и същ път и че ако управлението говори за разбирателство, печатът няма да поведе една противоположна кампания.

Към същата тази група на преднамерени смущения на международните отношения спада и дързостта да се отправят писма до държавния глава на една чужда страна за искане осветления върху разни съдебни присъди. Аз препоръчвам на народните представители от Английската камара на общините да се занимават с произнесените в Йерусалим присъди от английски военни съдилища, а не с присъдите на германски народни съдилища. Интересът, който се проявява относно германски предатели, е разбираем, обаче той не допринася за подобрене на отношенията между Англия и Германия.

Освен това, нека никои да не си въобразява, че би могъл да упражни известно влияние чрез толкова нетактични вмешателства върху работите на германски съдилища и върху германското съдебно изпълнение. Във всеки случай, аз никога не бих допуснал, щото народни представители от германския Райхстаг да се бъркат в работите на английското правосъдие. Интересите на Британската империя са сигурно много разклонени, обаче, върху интересите на германския народ и на Райха само Райхстагът е меродавен и аз, като негов пълномощник, а не една делегация от английски автори на писма.

Аз мисля, че ще бъде една благодарна задача, ако би се успяло да се премахне не само хвърлянето на отровни, запалителни и разрушителни бомби върху населението, чрез една международна спогодба, но да се попречи преди всичко на разпространението на такива вестници, които влияят още по-зле върху отношенията между народите, отколкото например въздушното бомбардиране.

Понеже тази кампания не може да се смята като елемент на мира, а трябва да се вижда в нея една опасност за международния мир, аз реших също да предприема едно такова засилване на германската отбрана, което да ни даде гаранция, че тези диви предизвикателства срещу Германия няма да се превърнат един ден в брутални и кървави нападения. Тези мерки бяха взети на 4 февруари тази година и ще бъдат прокарани бързо и решително.

Във всеки случай, Германия е обзета от искреното желание да развива отношенията си както с европейските велики сили, така и с другите държави, на базата на пълно доверие. Ако това не успее, вината не ще бъде наша.

Ние смятаме, наистина, че предвид настоящето поведение на печата, не би могло да се очаква засега добър резултат от конференции и преговори. Защото не трябва да си прави човек илюзия върху следното обстоятелство: тази кампания на интернационалния печат срещу мира ще осуети неминуемо всеки опит за сближение между народите. Тя ще побърза да изтълкува фалшиво всяка произнесена дума или да я предаде в обратен смисъл. Всяко споразумение ще бъде изложено от нея на проваляне, ето защо, при такива обстоятелства не може да се види, какви придобивки биха могли да се очакват от конференции и преговори, докато правителствата въобще не са в състояние да вземат решителни мерки без оглед на общественото мнение в техните страни

Ето защо, ние смятаме, че засега единственият възможен път е този на разменяне обикновени дипломатически ноти, за да се избегнат поне по-грубите фалшификации в интернационалния път.

Когато Германия предприема сама едно ограничение на своите претенции, тогава не бива да се смята, че тя не се интересува за това, което става по света и около нея. Ние сме щастливи, че можем да водим нормални и отчасти приятелски отношения също и с по-голямата част от окръжаващите Германия страни. Ние имаме впечатлението, че навсякъде се появява чувство на успокоение. Силният стремеж към истински неутралитет, симптоми, на какъвто имахме случай да наблюдаваме при редица европейски страни, ни изпълва с дълбоко и искрено задоволство. Ние смятаме, че тук се крие елемент на успокоение, постоянно растящ и гарантиращ все повече сигурността. Но ние виждаме също и болезнените последици, нанесени върху картата на Европа в етническо и икономическо отношение, с нечувания Версайски договор.

Две от държавите, граничещи с Германия, наброяват над 10 милиона германци. До 1866 год. те бяха в конфедерация с целокупния германски народ. До 1918 год. те се борихме рамо до рамо с числящия се към Райха германски войник. Против тяхната воля им беше възпрепятствано, посредством мирните договори, да се присъединят към Райха. Това е вече по само себе си достатъчно болезнено. Има, обаче, един неоспорим за нас факт, а именно: политическото отделяне от Райха не може да има за последица лишаването на един народ от неговите национални права, т. е. общопознатите права на свободно самоопределение на народите, които ни бяха тържествено обещани с 14-те Уилсънови точки като база за примирие, не могат да бъдат пренебрегнати само заради това, че тук се касае за германци. Непоносимо е за една велика сила с високо съзнание да гледа дълго, как нейни чеда страдат тежко и безспирно, поради проявявани от тях симпатии и чувства на привързаност към народа, от който те произхождат, към неговите идеи и неговата съдба.

Ние знаем добре, че в Европа почти няма граница, която да задоволява всички. Затова щеше да бъде от двойно по-голямо значение да се избягва тормозенето на националните малцинства, за да не се прибавя към мъката на политическото им откъсване и страданието, че те се преследват заради произхода им от една определена народност. Доказано е, че е възможно, при добра воля, да се намери разрешение на този въпрос, да се постигне разбирателство от такъв характер – толкова нужно за Европа, – един ден това неизбежно ще докара на преден план сред народите бруталната сила. Защото не може да се отрече, че докато Германия беше слаба и обезоръжена, тя трябваше, иска или не, да понася постоянните преследвания на германци по нейните граници. Както Англия защитава своите интереси по земното кълбо, така също и днешна Германия ще съумее да защити своите, макар и по-слабо простиращи се интереси. А към тези интереси спада и защитата на онези германци около нашите граници, които не са в състояние сами да си осигурят своите човешки, граждански и културни права.

Доволни сме, че можем да констатираме през петата година от първото важно външно-политическо споразумение на Райха, че отношенията ни тъкмо с държавата, с която може би щяхме да имаме най-остри спорове, претърпяха не само облекчение през това време, но и едно приятелско сближение. Аз знам много добре, че това се дължи на първо място на обстоятелството, че по онова време във Варшава не съществуваше западно-европейски парламентаризъм, а един полски генерал – една забележителна личност – чувстваше голямото значение за Европа от едно разбирателство между нашите две страни. Това успешно дело, в което се съмняваха толкова хора на времето, даде доказателства за своята стойност и аз мога да заявя, че откакто Обществото на народите най-сетне престана да прави опити да смуцава мира в Данциг и от момента, когато там беше поставен като нов комисар един човек със замах, този толкова опасна зона за европейския мир загуби напълно своя застрашаващ характер.

Полша зачита националните въпроси в тази държава, както и Данциг, а също и Германия, зачитат полските права. Така успешно се заздрави почвата за едно разбирателство, което – произлизайки от Данциг – очисти пътя за едно истинско и приятелско сътрудничество между Германия и Полша, въпреки опитите на някои подстрекатели да смутят мира.

Аз съм щастлив, че мога да ви съобщя, Господа народни представители, че през последните дни се сключи ново споразумение със страната, която от ред съображения ни е особено близка. Това, което свързва Германия с Австрия, не е само фактът, че ние сме един и същ народ, но и че имаме преди всичко една и съща история и обща култура.

Трудностите, които се появиха при изпълнението на спогодбата от 11 юли, ни принудиха да направим опит да отстраним разногласията и пречките за едно окончателно помирение.

Защото беше ясно, че едно такова положение, станало непоносимо, някой ден щеше да предизвика страшна катастрофа. Щом като камъкът започне веднъж да се търкаля, вследствие на отпуснатост или на безразсъдство, вече е почти невъзможно да бъде спрян. Когато поканих австрийския Канцлер да разменим мисли върху положението, смятахме да постигнем едно облекчение в отношенията между нашите две страни чрез гарантиране на национал-социалистическата част от австрийския народ еднакви права в рамките на действащите закони, каквито права имат и другите граждани. Радвам се, че австрийският Канцлер споделя горните констатации. Освен това, замислено беше да се проведе обща примирителна акция чрез една широка амнистия и едно по-близко сътрудничество между двете страни в различните области на политическия, стопанския и частния живот. Всичко това представлява едно допълнение към спогодбата от 11 юли.

Аз дължа да изкажа благодарност на австрийския Канцлер за готовността му, с която той прие моята покана да търсим общ път на действие за съгласуване интересите на двете страни, т. е. на онзи целокупен германски народ, чийто чеда сме всички ние, безразлично къде се намира родното ни място.

Аз се надявам, че по този начин ние сме извършили един принос за затвърждаване на мира в Европа.

Най-сигурното доказателство за правдивостта на това предположение се крие в яростните викове на онези демократически космополити, които не спирайки да говорят за мир, не изпускат никакъв случай да подстрекават света към война. Те са ядосани и разгневени от това разбирателство. Така, ние имаме основа ние да го считаме за добро и правилно.

Може би този пример ще допринесе за по-нататъшно уталожване на спокойствието в Европа. Както и да е, Германия, разчитайки на приятелски предразположенията към нея страни, не ще пропусне никакъв случай да спаси онова благо, което доставя условията за предприемане на всички онези мероприятия, които са необходими за едно сътрудничество, следователно – за мира.

Аз дължа да ви уверя, мои партийни другари, че нашите отношения с другите европейски или извъневропейски страни са или добри и нормални или пък съвсем приятелски.

Ще се огранича да спомена за сърдечното приятелство, което ни свързва с Унгария, България, Югославия и още много други държави. Картината на нашата външна търговия ще ви даде една ясна представа за развоя на нашите стопански отношения с другите народи.

Над всичко, обаче, стои сътрудничеството с онези две велики сили, които, така, както Германия вижда в болшевизма една световна опасност, споделят това нейно гледище и са решени да се противопоставят съвместно срещу движението на Коминтерна.

Моето искрено желание е, това сътрудничество с Италия и Япония да се развива все повече и повече. Ние се радваме всеки път, когато имаме случай да констатираме и най-малкото облекчение в общото политическо положение. Защото колкото и значителни да са развитите от нашия народ усилия, ние не се съмняваме, че придобивките от всеобщ характер биха били още по-големи, ако би могло да се засили още повече международното сътрудничество.

Германският народ, по своя вътрешен характер, не е войнствен народ, а един народ на войнишка дисциплина. Той не желае войната, обаче не се бои от нея. Той обича мира, но също така и своята чест и своята свобода. Тежките 15 години, които ние трябваше да преживеем, ни служат като урок и предупреждение, които германската нация никога не ще забрави.

Партийни другари, депутати от Райхстага! Вие, които ми дадохте неограничени пълномощия по-рано, дадохте ми и възможност да изпълня моята задача, а пък аз ви направих едно изложение върху тези 5 исторически години от живота на германския народ. Аз не мога да завърша това изложение, без да ви уверя, колко е силна вярата ми в бъдещето на народа – така горещо обичан от всички ни – и колко е силна вярата ми в бъдещето на Германия. Това, което ме въодушевяваше никога, като неизвестен фронтов боец, да поведе борба за възстановяването на германския народ, беше в основата си вярата в него! Не в неговите институции, в неговия обществен строй, в неговите партии, в неговите политически и административни средства, а във вечните вътрешни сили на този народ.

А преди всичко, това беше вярата в онези милиони мъже и жени, които са днес също толкова, както аз бях на времето, неизвестни носители на нашата народна идея за съществуването на националната ни цялост. За тях се мъчех аз да създам тази нова държава. Тя не трябва да принадлежи на никоя класа, на никоя социална категория, а единствено на самия германски народ. Тя трябва да му помогне да следва по-леко своя път на живота на тази земя и да направи съществуването му по-приятно.

Това, което аз направих през тези години, не представлява никаква цел от само себе си. Всичко е временно и ще бъде временно. Но това, което е трайно, то е съвкупността от плът и кръв, която се нарича германски народ.

Партия, държава, армия, стопанство са институции и функции, които нямат стойност, освен като средства за постигане на една цел. За тях ще съди историята според услугите, които са изпълнили за тази цел. Техната цел е и ще бъде завинаги: народът.

Това са само явления, които подлежат на изменение, докато едно единствено е вечно. Да служа на нацията с всичките си сили, това беше и остава щастието в моя живот. За мен е една приятна задача да отправя благодарност на моите многобройни и заслужили сътрудници, без които аз не бих могъл да изведа това дело на добър край. Аз моля в този час Бога да благослови нашето дело и през следващите години, както и нашата активност и нашата предвидливост, нашата воля и да ни закриля от всяко фалшиво високомерие и от всяка низка сервилност; да ни остави да намерим истинския път, който е

предопределен на германския народ, и да ни дава винаги кураж да служим на правдата и да не се колебаем никога, нито да отстъпваме пред каквато и да била сила и опасност.

Да живее Германия и германският народ!